

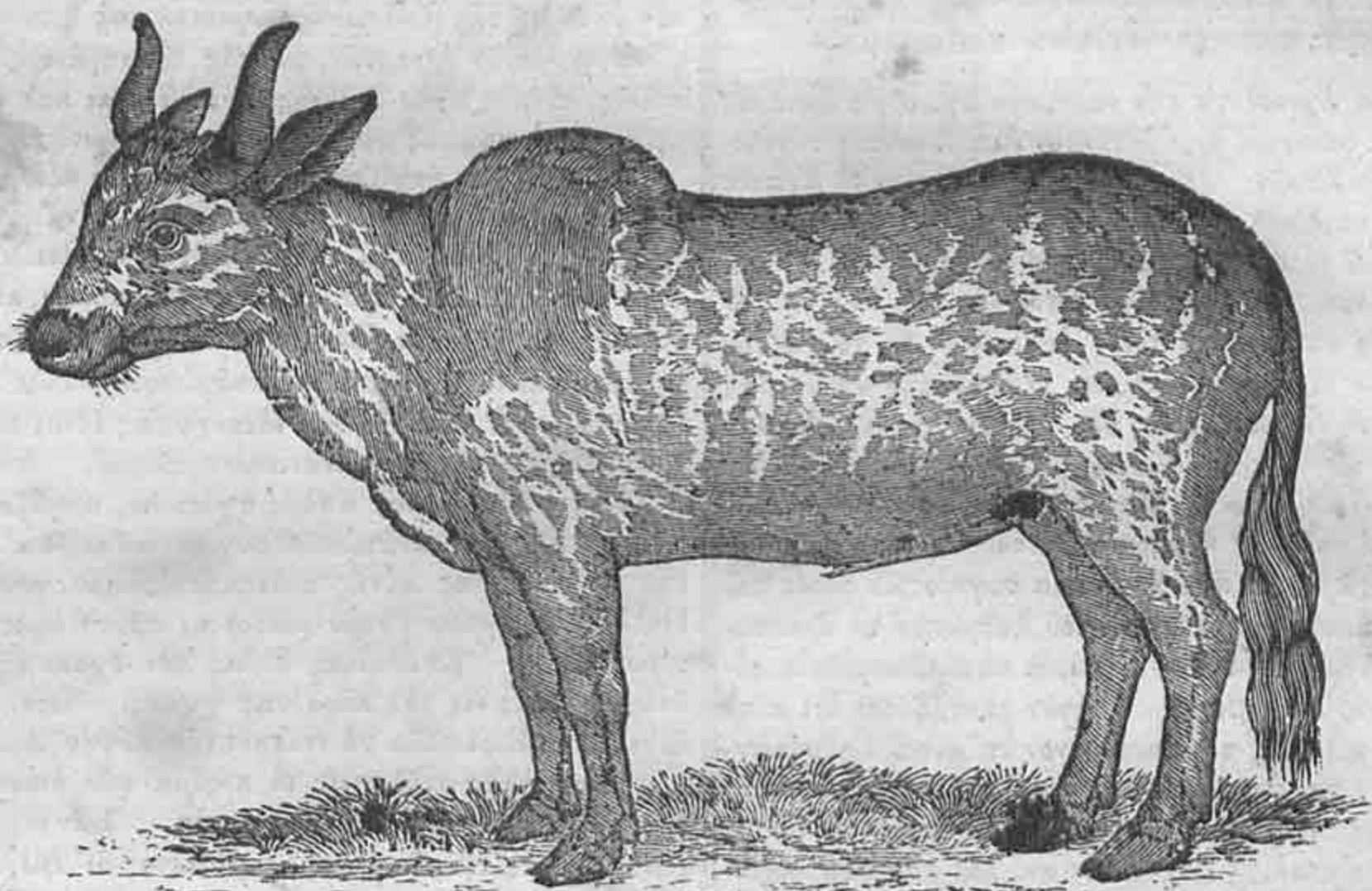
ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ. 1840.]

[ΑΡΙΘ. 37.]

ΒΟΥΣ ΙΝΔΙΚΟΣ.

Ο ΙΝΔΙΚΟΣ ΒΟΥΣ εύρισχεται κατά τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς ὅλην τὴν Μεσημβρινὴν Ἀσίαν, τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀρχιπελάγους, καὶ τὸ ἀνατολικὸν παράλιον τῆς Ἀφρικῆς, ἐκ τῆς Ἀβυσσινίας μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλλῆς Ἐλπίδος. Εἰς ὅλας τὰς χώρας ταύτας χρησιμεύει ἀντὶ τοῦ κοινοῦ βοός· διότι καὶ ὡς κτήνος ἀχθοφόρον μεταχειρίζονται αὐτὸν, καὶ πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν. Εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἰνδίας ἐκπληροῖ προσέτι τοῦ ἵππου τὰ καθήκοντα, εἴτε σαμαρονόμενος καὶ ὀχούμενος, εἴτε ζευγνυόμενος εἰς ἄμαξαν, καὶ τελειόνων οὕτω ἱκανοῦ μήκους ὁδοπορίας μὲ ἀρκετὴν ταχύτητα. Κατὰ τινὰς τῶν ἀρχαιοτέρων συγγραφέων πεντήκοντα ἢ ἐξήκοντα μίλια εἶναι συνήθως ὁ καθ' ἡμέραν ὁρόμος του· ἀλλὰ τῶν ἐσχάτων συγγραφέων ὁ μετριώτερος λογαριασμός δίδει μόνον ἀπὸ εἴκοσι ἕως τριάκοντα. Τὸ κρέας αὐτοῦ ποσῶς δὲν λογίζεται καταφρονήσεως ἄξιον, μολονότι διόλου δὲν ἐξισοῦται μὲ τὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ βοός. Ὁ ὕβος, ἐκ πάχους τὸ πλεον στανιστάμενος, θεωρεῖται ὡς τὸ τρυφερώτατον μέρος. Κατὰ τὸν χρωματισμὸν, ὑπόκειται εἰς ὅσῃν οἱ Εὐρω-

παῖκοι βόες ποικιλίαν. Ἡ κοινοτέρα ὄψις αὐτοῦ εἶναι στακτερὰ λευκόψαρος, μεταβαίνουσα εἰς τὴν τοῦ ἀνδογάλακτος ἢ τὴν τοῦ γάλακτος· ἀλλ' οὐχὶ σπανίως ἐπικρατοῦν διάφοροι ἐρυθρόχροοι ἢ μελάγχροιοι σκιαί, ἐνίοτε δὲ καὶ χρῶμα κατάμαυρον. Εἰς τινὰς ὁ ὕβος ὑπερυψοῦται, καὶ φυλάττει μὲν συνήθως θέσιν ὄρθιον, ἀλλὰ κάποτε κλίνει ἀρκετὰ πρὸς τὸ ἐν μέρος. Συμβαίνει δὲ καὶ σχεδὸν εἴκοσι ὀκάδας νὰ ζυγίξῃ. Εἰς Σουράτ λέγεται ὅτι εύρισχονται τινὰ τῶν ζώων τούτων μὲ δύο ὕβους.

Εἰς τοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους τοῦ Λονδίνου φυλάσσονται δύο βόες Ἰνδικοί, παραπολὺ ἀλλήλων διαφέροντες· ὁ μὲν μόλις πρόβατον ὑπερβαίνων κατὰ τὸ μέγεθος, ἡμέρος, θυμόσοφος, δραστήριος, καὶ ὠραίαν ἔχων συμμετρίαν· ὁ δὲ, τοῦ ἡμετέρου βοός ἀνώτερος κατὰ τὸ ὕψος, καὶ οὐχ ἥττον ἐπίσημος διὰ τὴν γενναίαν φαντασίαν παρὰ διὰ τὴν ἡσυχον καὶ ὑποκλινῆ αὐτοῦ διάθεσιν.

Πασίγνωστον εἶναι ὅτι καὶ τοῦτον καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους βόας περιποιῶνται μετὰ δεισιδαίμονος εὐλαβείας

οί Ἴνδοι, ἀμάρτημα τὴν σφαγὴν αὐτῶν κρίνοντες, καὶ βδελυσσόμενοι τοὺς τρώγοντας τὸ βοϊδινὸν κρέας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ, ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑ- ΚΑΛΥΨΕΩΝ.

ΜΕΡΟΣ Α΄.—ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙ-
ΩΝ ΠΟΛΕΩΝ. ΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΤΟ
ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ. ΝΟΜΙΣΜΑ. ΕΝΕΡ-
ΓΗΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ.

ΕΙΣ τὸν ἀγνοοῦντα τὴν ναυτικὴν ἀγρίον, ὁ ὠκεανὸς πρέπει νὰ φαίνεται ἀνυπερβλήτον ἐμπόδιον τῆς συγκοινωνίας τῶν ἔθνων. Ἐνῶ στέκει ἐπιβλέπων τὸ ἀχανές πέλαγος, ποτὲ μὲν ἡσύχως κοιμώμενον ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ πρωῖνου ἡλίου, ποτὲ δὲ μανιωδῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου τεταραγμένον, ἔάν ποτε εἰσέρχεται εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἢ ἐπιθυμία νὰ γνωρίσῃ τίνες κατοικοῦν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῶν εὐρυχώρων ὑδάτων, θεωρεῖ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν ὡς ἐξ ἐκείνων, ὅσας δὲν ἀρκοῦν αἱ ἀνθρώπιναι δυνάμεις νὰ ἐκπληρώσωσιν. Ὀλίγον ἐπ' ἀληθείας φαντάζεται, ἐνῶ μὲ τὸ ἐλαφρὸν αὐτοῦ μονόξυλον διαπερνᾷ τὸν ποταμὸν ἢ παραπλέει τοῦ λιμνίου τὰς ὄχθας, ὅτι τὰ πέραν ἀγρία κύματα συγκροτοῦν μέρος τοῦ σταδίου, ὅπου ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ἀνθρώπου τὰ δραστηριώτατα ἐνήργησε, καὶ ἡ ἐμπειρία κατάρθωσε τοὺς εὐκλεεστάτους θριάμβους. Ὀλίγον φαντάζεται ὅτι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ πέλαγος, τὸ θεωρούμενον ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐμφραγμα φοβερὸν καὶ ἀνυπερβλήτον, εὐκόλυνε διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ τέχνης τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὁποῖαν ἐφαίνετο διωρισμένον νὰ ἐμποδίσῃ συγκοινωνίαν, καὶ κατέστη σήμερον θέατρον ἐμπορικῶν ἐργασιῶν πολὺ σπουδαιότερων ὄλων τῶν γενομένων ποτὲ ἀρχήτερα. Καὶ ὁμῶς ἀληθεύουσι ταῦτα πάντα. Τὸ ἀρχαῖον ἐμπόριον, καὶ ἡ συγκοινωνία μεταξὺ τῶν τὴν ναυτικὴν ἀγνοοῦντων ἔθνων, σχεδὸν ἐξουθενοῦνται, παραβαλλόμενα μὲ τὰ ἔργα καὶ ἀποτελέσματα τοῦ τὴν σήμερον ἐνεργουμένου ἐμπορίου. Ἀληθεύει μὲν, ὅτι ὁ παλαιὸς τρόπος τοῦ διὰ συνοδιῶν ἐμπορεύεσθαι ἔχει πολὺ τὸ λαμπρὸν καὶ καταπληκτικόν. Ἡ μακρὰ σειρά τῶν τὰ πλοῦτη τῆς Ἀνατολῆς φορτωμένων καμήλων, ἢ τῆς πολυποικίλου τρυφῆς μεγαλοπρεπῆς ἐπίδειξις, ἢ διὰ νυκτὸς στρατοπέδευσις μετὰ τῶν παρακολουθούντων ἀσμάτων καὶ ἀνατολικῶν διηγήσεων.—ταῦτα πάντα κάμνουν ἀληθῶς δυσεξάλειπτον ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα.

Καὶ τῶνόντι, ἐνῶ ἡ φαντασία ὀδεύει ὀπίσω διὰ τοῦ μακροῦ παρεληλυθότος χρόνου, καὶ διατρίβει σύννοους περὶ τὰ ἐρείπια τῆς ὑπερηφάνου Ἡλιουπόλεως, ἢ τῆς ὠραίας Παλμύρας, καὶ ἀναπολοῦμεν ὅτι τὸ κλέος καὶ τὰ πλοῦτη αὐτῶν ἐχρεώστουν αἱ μεγαλοπρεπεῖς αὐταὶ πρωτεύουσαι εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶδος ἐμπορίου, μᾶς ἔρχεται νὰ ἐρωτήσωμεν ἂν τὸ σημερινὸν ἐμπόριον, μὲ ὄλην τὴν πολυθρόνητον αὐτοῦ ἔκτασιν καὶ βελτίωσιν, δύναται νὰ παραστήσῃ σχέδιον γενναιότερον, ἢ ἐκτέ-

λεσιν εὐρυχωρότερον καὶ μεγαλοπρεπεστέραν. Ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν, τὸ διὰ συνοδιῶν ἐμπόριον ἦτο πτωχὸν καὶ μικροπρεπὲς ὡς πρὸς ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ὁ ὠκεανὸς εἶναι θέατρον, καὶ θεράπεινα ἢ ναυτιλία. Ἐν μόνον πλοῖον, ἀταράχως καὶ ἀφανῶς τὸ πέλαγος διαβαῖνον, ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ γόμον ἀνώτερον κατὰ τὴν ἀξίαν ἀπ' ὀλόκληρον κερβάνιον· καὶ αὐταὶ δ' αἱ πόλεις, ὅπου ἦνδρι τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ἐμπόριον, μ' ὄλην τὴν τότε αὐτῶν λαμπρότητα, δὲν δύνανται ποσῶς νὰ συγκριθῶσι κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξωτερικῆς συγκοινωνίας ἢ τὸ μέγεθος τῶν ἐσωτερικῶν ἐργασιῶν, μὲ τὰς ὑπερηφάνους μητροπόλεις, αἵτινες εἶναι διαμιάς αἱ καθέδραι καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἐμπορικῆς συγκοινωνίας τῶν νεωτέρων.

Ἰὰ ἔθνη δὲν ἀρχίζουσι νὰ λαμβάνωσιν ἀξιολογόν τι μέρος εἰς τὴν ἐμπορικὴν συγκοινωνίαν, ἢ νὰ τρέψωσιν ὄρθας τινὰς ιδέας περὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ὠφελειῶν, πλὴν ἀφοῦ ἱκανῶς προοδεύσωσιν εἰς τὸν πολιτισμὸν, καὶ ἀποκτήσωσι πολλὰς τῶν ἐξεων, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὴν βελτιωμένην κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου. Τῶν ἀγρίων ἔθνων αἱ περὶ ἐμπορίου καὶ ἰδιοκτησίας ιδέαι εἶναι ὡς ἐπιτοπλεῖστον συγκεχυμέναι καὶ σφαλεραί. Δῆλον ὅτι αἱ ιδέαι αὐταὶ, οὔσαι ἀπλῶς σχετικαί, πηγάζουσι ἀπὸ τὴν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων συγκοινωνίαν, καὶ χωρὶς τῆς συγκοινωνίας αὐτῆς οὐδέποτε ἤθελαν γεννηθῆναι. Πολλὰ τῶν ἀγρίων ἔθνων φαίνονται πάντῃ ἄμοιρα τοιούτων ιδεῶν. Ἐπιθυμίας ἄλλας δὲν ἔχουσι εἰμὴ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰς παρούσας χρείας. Ὅτε πρῶτον ἤρχισαν οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ ἐπισκέπτονται τὴν Ἀμερικὴν, εὐρήκαν πολλὰς φυλάς, εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ὁποίων δὲν εἶχε κάμμιν ἐπίρροην ἢ ἰδιοκτησία. Ἐὰν εἰς ἄτομον τῶν φυλῶν τούτων ἐλεγέ τις, 'Δούλευσε δι' ἐμὲ, καὶ σὲ πληρόνω καλὰ,' ἀπεκρίνετο, 'Δὲν πεινώ.' Ἐὰν τὸν ἐπρόσφερε χρήσιμόν τι σκεῦος, ἀπεκρίνετο, 'Δὲν με χρειάζεται.' Καὶ ἄλλο ἔάν τὸν ἐπρόσφερον, ἐλεγεν, 'Ἐχω ἤδη ἀρκετά.' Εἰς τῶν πρώτων ἐν Ἀμερικῇ τυχοδιωκτῶν, ἠγανακτημένος διὰ τὴν τοιαύτην ἠλιθιότητα, ἐλεγεν, 'Ἀπορεῖ τις ὅποια παρακινητικὰ νὰ θέσῃ πρὸ ὀφθαλμῶν των.'

Ὅπου ἡ κοινωνία οὕτως ἔχει, μόλις δύναται νὰ ὑπάρχῃ τὸ ἐμπόριον· ἀκόμη δὲ καὶ μεταξὺ τῶν εἰδημονεστέρων ἀγρίων ἔθνων, περιορίζεται εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ὀλιγωτάτων καὶ μικροῦ ἀξίων εἰδῶν, ὅσ' ἀπαιτεῖ ὁ ἀπλοῦς τρόπος τῆς ζωῆς των. Ἀλλὰ καθόσον ἐκτείνονται τοῦ ἀγρίου αἱ γνώσεις, ἐγείρεται ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς ληθαργίας, ἣτις ἐχαρακτήριζεν αὐτὸν πρότερον, ἐνόσω δὲν κατεγίνετο εἰς τὸν πόλεμον ἢ τὸ κυνήγιον, καὶ ἀρχίζει νὰ παρατηρῇ τὰ μέσα, δι' ὧν ἐμπορεῖ τὸ εἶναι αὐτοῦ νὰ βελτιώσῃ. Βαθμηδὸν γίνονται σαφεῖς καὶ ὠρισμένοι αἱ περὶ κτημάτων ιδέαι του. Ἐχει τώρα νέα ἐπιμελείας αἷτια. Δὲν ζητεῖ πλέον μόνον νὰ ἀναπληροῖ τὰς καθημερινὰς χρείας, ἀλλὰ καὶ ν' αὐξάνῃ τὴν ποσότητα τῶν μονίμων αὐτοῦ κτημάτων. Ὅ,τιδὴποτε ἢ εὐφυΐα ἢ ἐπιμελεία του δύναται νὰ παράξῃ ὑπερτὰ χρειώδη πρὸς ἰδίαν τροφήν ἢ εὐχαρίστησιν, ἀνταλ-

λάσσεται διὰ τὰ μὴ παραγόμενα ὑπὸ τῆς ἀβοηθήτου ἐργασίας του. Τοιαύτην εὐλόγως δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐμπορικῆς συγκοινωνίας. Τέλος, καθόσον ἐκτείνεται αὕτη ἡ συγκοινωνία, γίνεται μᾶλλον ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη γενικοῦ τινὸς κυκλοφορικοῦ μέσου, καὶ τοιοῦτον μέσον ἢ εὐφυῖα ταχέως προμηθεύει. Εἶναι δὲ τοῦτο, μεταξύ τινων ἔθνων, ὄστρακα ἢ ἄλλαι φαρταὶ οὐσίαι, ἀλλὰ γενικῶς χρησιμεύουν τὰ μέταλλα. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οἱ Λυδοὶ πρῶτοι ἔκοψαν νόμισμα· Ἄλυδοι δὲ, πρῶτοι ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ κοψάμενοι ἐχρήσαντο· τὰ Πάρια ὁμῶς Χρονικὰ ἀποδίδουν εἰς τοὺς Αἰγινήτας τὴν ἀρχὴν τοῦ κεκομμένου νομίσματος, ἐπὶ Φειδῶνος, βασιλέως τοῦ Ἄργου, 895 πρὸ Χριστοῦ· ταῦτο ἐπιβεβαιώνει ὁ Αἰλιανὸς εἰς τὴν Ποικίλην Ἱστορίαν του· καὶ οἱ καλῆτεροι δὲ νομισματολόγοι συμφώνως θεωροῦν τὰ τῆς Αἰγίνης νομίσματα, ἐκ τοῦ ἀρχαῖοῦ αὐτῶν σχήματος καὶ φαινομένου, ὡς τὰ παλαιότατα τῶν ἐγνωσμένων.

Αἱ κατὰ τὴν νηπιότητα τοῦ ἐμπορίου περὶ τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος τρεφόμεναι ἰδέαι πολὺ πολλάκις ἀπέχουσι τοῦ νὰ ᾖναι ὀρθαί. Ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων αἱ ἐμπορικαὶ πράξεις περιορίζονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς ἀνταλλαγὴν, θεωροῦν αὐτὸ ἐν γένει ὡς ἀπόλυτον ἔχον καὶ ὁμοειδῆ ἀξίαν. Δι' ὀλίγης ὁμῶς σκέψεως καθίσταται δῆλον, ὅτι τοῦ νομίσματος ἡ ἀξία κρέμεται ἀπὸ τὴν ποσότητα τῶν ὁποίων δύναται ν' ἀγοράσῃ ἀναγκαίων ἢ χρησίμων τῆς ζωῆς, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν εἶναι, ὡς ἡ τῶν λοιπῶν ὄλων, σχετικὴ καὶ μεταβλητὴ. Ὁ εἰς τὴν ἔρημον περιπλανώμενος, ὅτε, λιμοκτονημένος σχεδὸν, εὐρήκε σάκκον περιέχοντα μαργαρίτας ἀντὶ τῶν ὁποίων αὐτὸς ἠλπίζε φοινίκων, εἶχε δίκαιον νὰ ἐκφωνήσῃ, 'Φεῦ, μαργαρίται μόνον εἶναι!' Εἰς ἐκεῖνον αἱ μαργαρίται δὲν ἤξιζαν τίποτε, καθότι δὲν ἤμπόρει νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ αὐτὸς, οὔτε ἤμπόρει νὰ τοὺς ἀλλάξῃ ἀντὶ τροφῆς, δι' ἔλλειψιν τῆς ὁποίας ἐχάνετο. Ἐὰν ὁ χρυσοῦ καὶ ὁ ἀργυροῦ δὲν ἤμπόρουσαν ν' ἀλλάχθῶσι διὰ πράγματα πολὺ αὐτῶν ἀναγκαιότερα πρὸς διατήρησιν καὶ ἀνάπαυσιν τῆς ζωῆς, τὰ μέταλλα αὐτὰ, τὰ νῦν τόσο πολυτίμα, ἤθελαν ἔχειν ὀλιγωτάτην ἀξίαν. Ὁ μικρὸς ὄγκος, καὶ ἡ ἀφθαρτος σχεδὸν φύσις τῶν πολυτίμων μετάλλων, κατέστησαν αὐτὰ σχεδὸν πανταχοῦ τὸ μέσον τῆς ἀνταλλαγῆς· ἐκ δὲ τῆς κατὰ συνέπειαν τούτου δυνάμεως αὐτῶν νὰ προμηθεύωσιν πᾶν ἄλλο εἶδος προέρχεται τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἀξίας των.

Τὸ ἐμπόριον εἶναι πηγὴ πλούτου, διότι λαμβάνον τὰ προϊόντα τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης ἀπὸ τὰς χώρας, ὅπου διὰ τὴν πληθύν ἐλαττοῦται ἡ ἀξία των, μετακομίζει αὐτὰ εἰς χώρας, ὅπου αὐξάνει διὰ τὴν ὀλιγότητα. Διαιροῦν δὲ τὸ ἐμπόριον οἱ περὶ πολιτικῆς οἰκονομίας συγγράψαντες εἰς ἐνεργητικὸν καὶ παθητικόν. Οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες στέλλουν τὰς πραγματείας ἢ τὸ ἀργύριον αὐτῶν εἰς τὴν Τουρκίαν διὰ νὰ λαμβάνωσι τὰ προϊόντα μας, λέγεται ὅτι κάμνουν μὲ τὴν Τουρκίαν

ἐμπόριον ἐνεργητικόν. Ἄλλ' οἱ Τούρκοι, οἵτινες δὲν στέλλουν τὰ προϊόντα των, ἀλλὰ περιμένουν ἕως νὰ ἔλθωσιν οἱ Ἄγγλοι νὰ ἐπάρωσιν αὐτὰ, κάμνουν μὲ τὴν Ἄγγλιαν ἐμπόριον παθητικόν. Εἶναι δὲ τὸ ἐνεργητικὸν ἐμπόριον πολὺ ἐπωφελέστερον τοῦ παθητικοῦ, καθότι καὶ εἰς πλειοτέρους δίδει ἐνασχόλησιν, καὶ προσέτι ἀφίνει τοὺς εἰς αὐτὸ καταγινομένους ἐλευθέρους νὰ ἐκλέγωσιν ὅποιανδήποτε θέλουν ἀγοράν. Ὁθεν ὅλα τὰ πεφωτισμένα ἔθνη δίδονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον εἰς ἐνεργητικὸν ἐμπόριον.

Ἡ ἐκτεταμένη συναλλαγὴ τῶν εἰς διάφορα ἔθνη πραγματειῶν, καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν τούτου σχεδὸν παγκόσμιος διάδοσις τῶν ὁπουδήποτε τῆς γῆς πολυτίμων προϊόντων, εἶναι ἀξιολογώταται ὠφέλεια τῆς ἐξάπλώσεως καὶ βελτιώσεως τῆς ναυτιλίας. Ἄλλὰ δὲν εἶναι αὐταὶ μόναι. Ἡ τέχνη αὕτη συνήργησε πολὺ εἰς τὸ νὰ ἐκτείνῃ τὰς γνώσεις, καὶ νὰ διεγείρῃ πνεῦμα ἐπιχειρήσεως. Ἡ ναυτικὴ ἐστάθη τῆς ἀνακαλύψεως οὐχ' ἤττον παρὰ τοῦ ἐμπορίου ἢ θεράπαινα. Εἰς τὴν τέχνην ταύτην χρεωστοῦμεν τὸ ὅτι οὐδὲν μέρος τῆς σφαίρας μένει ἀνεξέταστον. Μόλις δύναται νὰ εὐρεθῇ μέρος τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἢ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ναύτου δὲν ἐθεώρησε· μόλις αἰγιαλὸς ὁποιασδήποτε ἡπείρου, τὸν ὁποῖον δὲν κατεμέτρησε.

ΟΙ ΣΚΥΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ.

Τὸ μοναστήριον τοῦ ἀγίου Βερνάρδου κεῖται ἐπὶ τῆς κορυφῆς σχεδὸν τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους τῶν Ἀλπεων, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Wallis τῆς Ἑλβετίας. Ἐκεῖ ὅπου τὰ ἐρυθρὰ ἄνθη τοῦ ῥοδοδένδρου ἀναπτύσσονται μὲ σπανίαν ὠραιότητα, ὁ ὄδοιπόρος ὑποφέρει τὰ μέγιστα τὸν χειμῶνα ἀπὸ δεινὰς θυέλλας, αἱ ὁποῖαι συμβαίνουσιν αἰφνιδίως. Οἱ ὁδοίμοι τότε γίνονται ἄβατοι διὰ τῆς συσσωρευμένης χιόνος, τῆς ὁποίας ὑπερμεγέθεις ὄγκοι καταφέρονται ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν ὄρεων εἰς τὰς κοιλάδας. Οἱ φιλόξενοι μοναχοὶ, ἂν καὶ ἔχωσιν ὀλίγας προσόδους, δέχονται τοὺς ῥιγοῦντας καὶ ἀπνηδηκότας ὄδοιπόρους εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ προθύμως μεταδίδουσιν εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν τροφήν. Ἡ φιλανθρωπικὴ ὁμῶς προσοχὴ αὐτῶν δὲν περιορίζεται εἰς τοὺς δεομένους τῆς φιλοξένου ταύτης περιθάψεως, ἀλλ' ἀνεδέχθησαν τὸ ἐπικίνδυνον ἔργον νὰ ἀνιχνεύωσι καὶ τοὺς δυστυχεῖς, οἱ ὁποῖοι, ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν θυέλλαν, ἀνευ τῆς φιλανθρωπικῆς αὐτῶν βοηθείας ἤθελον ἀποθάνειν. Βοηθοῦνται δὲ εἰς τοῦτο πολὺ ἀπὸ ἐν εἶδος μεγαλωτάτων σκύλων ἐπίτηδες γυμναζομένων, τῶν ὁποίων ἡ ὄξεια ὄσφρησις σώζει πολλοὺς ἡμιθανεῖς ὄδοιπόρους. Ριγῶν ἀπὸ ψύχραν καὶ ἀποπλανημένος τοῦ ὄρθου ὁδοῦ, ὁ ταλαίπωρος ὄδοιπόρος καταλαμβάνεται ἀπὸ ὕπνον, καὶ σκεπασμένος ἀπὸ χιόνα ἐνίοτε ἕως δέκα πόδας καὶ ἐπέκεινα, ἀνιχνεύεται ὑπὸ μόνων τῶν προσεκτικῶν σκύλων. Ἀνασκάπτουσι δὲ οὗτοι μὲ τοὺς πόδας τὴν

χιόνα, καὶ ὀλολύζοντες προσκαλοῦσι τοὺς μοναχοὺς εἰς βοήθειαν. Διὰ τὴν ἀναλαμβάνωσι ταχέως οἱ δυστυχεῖς ὁδοιπόροι, περιβάλλουσιν οἱ μοναχοὶ εἰς τὸν λαὸν τοῦ σκύλου ἀγγεῖον γεμάτον μὲ δυνατὸν ῥακί· ὁ σύντροφός του ἔχει ἐν ζεστὸν ἐπανωφόρεμα. * Ἄν δὲν τοὺς εὕρωσι πλέον ζωντανούς, τοὺς ἀνιχνεύουσι τοῦλάχιστον νεκρούς, ὥστε νὰ ἀναγνωρίζωνται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των*. Εἰς τῶν σκύλων τούτων ἐφόρει ἀριστεῖον, διότι ἔσωσεν 22 ἀνθρώπους. Πολλοὶ ὁδοιπόροι εἶδον τὸν γενναῖον τοῦτον σκύλον κατὰ τὸ 1814 ἔτος, καὶ ἤκουσαν τὸ ἐσπέρας παρὰ τῶν μοναχῶν τὴν βιογραφίαν του· ἀπέθανε δὲ τὸ 1816 ἔτος συνοδεύων πτωχὸν ὁδοιπόρον. Οὗτος ἦτον ὁ ταχυδρόμος τοῦ Πεδεμοντιῦ (Piemont), ὁ ὁποῖος, ἐπιθυμῶν νὰ ἐπιστρέψῃ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἂν καὶ οἱ μοναχοὶ τὸν ἀπέτρεπαν τῆς νυκτερινῆς ὁδοιπορίας, μόλις ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, καὶ ἐσκεπάσθη αὐτός, καὶ οἱ δύο του σύντροφοι, καὶ ὁ τόσον ὠφέλιμος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα σκύλος, ὑπὸ τῶν βιαίως καταφερομένων μεγίστων ὄγκων τῆς χιόνας, οἱ ὁποῖοι ἔθαψαν συγχρόνως καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ δυστυχοῦς ταχυδρόμου ἐξελεθούσαν πρὸς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ὥστε δὲν ἐσώθη κανεὶς.

Εἰς τῶν ὠφελίμων τούτων σκύλων ἀνιχνεύσεν εἰς τὴν χιόνα μητέρα ἀποθανοῦσαν μὲ τὸ ζῶν ἐτι αὐτῆς παιδίον, τὸ ὁποῖον παρεκίνησε νὰ ἀναβῆ εἰς τὸν νῶτόν του, ὥστε τοιοῦτοτρόπως τὸ ἔφερεν εἰς τὸ μοναστήριον.

Τὸ μοναστήριον κεῖται εἰς βράχον ὑπερέχοντα 7348 πόδας ἀπὸ τὴν τῆς πεδιάδος ἐπιφάνειαν, καὶ φιλοξενίζει κατ' ἔτος 8 ἕως 9000 ὁδοιπόρους, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δωρεάν.—ΑΝΘΩΛ. ΚΟΙΝ. ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΟΥΔΑΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ.

ΡΑΒΒΙΝΟΣ τις, Ἀκίβας ὀνομαζόμενος, ἀναγκασθεὶς ὑπὸ βιαίου διωγμοῦ ν' ἀφήσῃ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, περιεπλανᾶτο εἰς ἀκάρπους, ἀμμώδεις ἐρημίας. Μόνα σκευὴ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ λύχνον, τὸν ὁποῖον ἀναπτετὴν νύκτα διὰ νὰ μελετᾷ τὸν Νόμον· ἀλεκτρυόνα, ὅστις ἐχρησίμευεν εἰς αὐτὸν ἀντὶ ὕρολογίου, τακτικῶς τὴν αὐγὴν ἀναγγέλλων· καὶ ὄνον, ἐφ' οὗ ὤχεϊτο.

Ὁ ἥλιος ἔδωκε βαθυμῆδον ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα, ἡ νύξ προσῆγγιζε ταχέως, καὶ ὁ πτωχὸς ὁδοιπόρος ἠγνόει ποῦ νὰ σκεπάσῃ τὴν κεφαλὴν, ἢ νὰ ἀναπαύσῃ τὰ κοπιασμένα μέλη του. Ἀπνηυδῆμένος, καὶ σχεδὸν ἔτοιμος νὰ λειποθυμήσῃ, ἔφθασε, τέλος, πλησίον τινὸς χωρίου. Ἐχάρη δὲ ὅτι εὕρηκεν αὐτὸ κατακημένον, στοχασθεὶς ὅτι, ὅπου ἄνθρωποι διέτριβαν, ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ φιλανθρωπία καὶ συμπάθεια· ἀλλὰ πόσον ἐλανθάνετο! Ἐζήτησε κατάλυμα διὰ τὴν νύκτα, — δὲν τὸν ἐδόθη. Οὐδεὶς τῶν μισοξένων κατοίκων ἤθελε νὰ ὑποδεχθῆ αὐτόν. Ὁθεν ἐξ ἀνάγκης προσέδραμεν εἰς γειτονεῦόν τι δάσος. Ἐκλήραν, σκληρότατον, εἶπε,

* Εἰς τὸ ψυχρὸν κλίμα τοῦτο ἡ φυσιογνωμία τοῦ νεκροῦ ἀναγνωρίζεται καὶ μετὰ παρῆλθοντα δύο ἔτων.

‘ νὰ μὴν εὕρισκω στέγην φιλόξενον νὰ μὲ σκεπάσῃ ἀπὸ τὴν δυσκρασίαν τοῦ καιροῦ· ἀλλὰ δίκαιος ὁ Θεός, καὶ πᾶν ἐμπόδιον διὰ τὸ κάλλιον.’ Ἐκάθισεν ὑπὸ δένδρον, ἀναψε τὸν λύχνον, καὶ ἤρχισεν νὰ ἀναγινώσκῃ τὸν Νόμον. Μόλις δὲ εἶγεν ἀναγνωσμένον ἐν κεφάλαιον, καὶ σφοδρὸς ἄνεμος ἔσβυσε τὸ φῶς. ‘ Τί!’ ἐξεφώνησε, ‘ νὰ μὴν ἀφεθῶ κἂν νὰ ἐξακολουθῶ τὰς προσφιλεῖς μελέτας μου! Ἀλλὰ δίκαιος ὁ Θεός, καὶ πᾶν ἐμπόδιον διὰ τὸ κάλλιον.’

Ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς γυμνῆς γῆς, νὰ λάβῃ, εἰ δυνατόν, ὀλίγων ὠρῶν ὕπνον. Μόλις δ' ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ λύκος ἄγριος ὀρμήσας ἐφόνευσε τὸν ἀλεκτρυόνα. ‘ Τί νέον δυστύχημα τοῦτο!’ ἔκραξεν ὁ ἐκπεπληγμένος Ἀκίβας. Ἐπάγει ὁ ἄγρυπνός μου σύντροφος! ποῖος λοιπὸν θέλει μ' ἐξυπνίζειν εἰς τὸ μέλλον νὰ σπουδάζω τὸν Νόμον; Ἀλλὰ δίκαιος ὁ Θεός, καὶ αὐτὸς γινώσκει καλλήτερα τὸ εἰς τοὺς ταλαιπώρους ἡμᾶς θνητοὺς ἐπιφελές. Μόλις ἐτελείωσε τὰ λόγια ταῦτα, καὶ φοβερὸς λέων ἐλθὼν κατέφαγε τὸν ὄνον. ‘ Τί μέλλει γενέσθαι τώρα;’ ἐξεφώνησεν ὁ ἔρημος ὁδοιπόρος· ὑπάγει ὁ λύχνος καὶ ὁ ἀλεκτρυόνας μου, ὑπάγει καὶ ὁ δυστυχὴς ὄνος μου· ὑπάγουν ὅλα! Ἀλλὰ δόξα σοι, ὁ Θεός· αὐτὸς πράττει τὸ καλλήτερον. Ἐπέρασεν ἄγρυπνον νύκτα· ἐνωρὶς δὲ τὸ πρωτὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ χωρίον νὰ προμηθευθῆ, εἰ δυνατόν, ἵππον τινὰ ἢ κἂν ἄλλο κτῆνος ἀχθόφορον, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ὁποῖου νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του. Ἀλλὰ πόσον ἠπόρησε, μὴ εὐρῶν ἄνθρωπον ζωντανόν!

Φαίνεται ὅτι συμμορία ληστῶν, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ χωρίον κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός, ἐφόνευσε τοὺς κατοίκους, καὶ διήρπασε τοὺς οἴκους των. Εὐθύς δὲ ὅτε ὁ Ἀκίβας συνῆλθεν ἱκανῶς ἀπὸ τὸ δάμβος, τὸ προξενηθὲν ὑπὸ τοῦ θανμασίου τούτου συμβεβηκότος, ἀνύψωσε τὴν φωνήν, καὶ εἶπεν, ὦ μεγάλε Θεέ, Θεέ τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ, τώρα γνωρίζω ἐκ πείρας ὅτι οἱ ταλαιπώροι θνητοὶ ἀμβλυωποῦν καὶ τυφλώττουν, πολλάκις ὡς δεινὰ θεωροῦντες τὰ πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν ἀποβλέποντα. Σὺ δὲ μόνος εἶσαι εὐμενής, δίκαιος, καὶ ἐλεήμων. Ἄν οἱ σκληροκάρδιοι χωρικοὶ δὲν μ' ἀπεδίωκαν διὰ τῆς μισοξενίας αὐτῶν, ἐξάπαντος ἤθελα γένειν τῆς δυστυχίας αὐτῶν συμμετοχάς· ἂν ὁ ἄνεμος δὲν μου ἔσβυσε τὸν λύχνον, οἱ λησταὶ ἤθελαν ἐφελκυσθῆν εἰς τὸ δάσος, καὶ μὲ φονεύσειν. Νοῶ δὲ καὶ ὅτι τὸ ἔλεός σου μ' ἐστέρησε τῶν δύο συντρόφων μου, ὥστε νὰ μὴ γνωρίσωσιν οἱ ἄρπαγες διὰ τοῦ θορύβου αὐτῶν ποῦ εὕρισκόμεν. Εὐλογητὸν εἶη τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων!

ΚΑΙ οἱ πιστεύοντες καὶ οἱ ἀπιστοῦντες χωρὶς λόγου εἶναι καταφρονήσεως ἐπίσης ἄξιοι. Ἰκοπίπτουν δὲ εἰς τὴν πλάνην ταύτην τόσο συνεχῶς οἱ δεῦτεροι, ὅσον οἱ πρῶτοι.

ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ.—ΕΙΚΩΝ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΒΙΟΥ.

ΕΝΩΡΙΣ τὸ πρῶτ' ἐξῆλθε τοῦ πανδοχείου Ὀβιδᾶς, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀβενσίνα, καὶ ἤρχισεν ὁδοιπορίαν εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Ἰνδοστάν. Ἐνδυναμωμένος ὑπὸ τοῦ ὕπνου, θαρρύνόμενος ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, καὶ ὑπὸ τοῦ πόθου κεντούμενος, ταχέως διέβαινε τὰς κοιλάδας, ἐβλεπε δὲ τοὺς λόφους βαθμηδὸν ὑψουμένους ἐνώπιον αὐτοῦ.

Ἐνῶ ἐπέρνα, τοῦ ἔδειξαν τὴν ἀκοὴν τὰ ἐωθινὰ τῶν παραδεισείων πτηνῶν ἄσματα, ἐρρίπιζετο ἀπὸ τὰς τελευταίας πνοᾶς τῆς πιπτούσης αὔρας, ἐρραντίζετο δὲ μὲ ὄροσον ἐξ ἀρωματοφόρων δασῶν· ποτὲ μὲν ἐθεώρει τὴν οὐρανομήκη δρῦν, ἄλλοτε δ' ἐνέπνεε τοῦ ῥόδου τὴν γλυκυτάτην εὐωδίαν· ἐτέρπετο πᾶσα αἰσθησις αὐτοῦ, καὶ πᾶσα φροντίς ἐξωρίσθη ἀπὸ τὴν καρδίαν του.

Προέβαινε τοιοῦτοτρόπως, ἕως οὗ σχεδὸν ἔφθασεν ὁ ἥλιος κατὰ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῦ ἐμάρανε τὴν δύναμιν ἢ αὐξηθεῖσα θερμότης· περιέστρεψε τότε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς ζήτησιν ὁδοῦ εὐκολωτέρας. Ἐκ δεξιῶν, ἴδεν ἄλσος τι, φαινόμενον τὰς σκιάς αὐτοῦ νὰ σαλεύη ὡς σημεῖον προσκλήσεως· ἐμβὰς, κατεγοητεύθη ἀπὸ τὸ εὐθαλές καὶ ὁροσερὸν τοῦ τόπου. Διόλου ὄμως δὲν ἐλησμόνησε ποῦ ὠδοιπόρει, ἀλλ' εὐρήκε μονοπάτιον, ἀνθέων πρασιάς ἔχον ἐνθεν κάκειθεν, καὶ, ὡς ἐνόμιζε, παράλληλον μὲ τὸν κυριώτερον δρόμον· ὑπερεχάρη δὲ ὅτι τὸ εὐτυχές τοῦτο πείραμα ἱκανοποίησεν αὐτὸν νὰ ἐνώσῃ τὴν ἡδονὴν μετὰ τοῦ ἔργου, καὶ ν' ἀπολαύσῃ τὰς ἀμοιβὰς τῆς ἐπιμελείας χωρὶς νὰ ὑποφέρῃ τὰς κακοπαθείας αὐτῆς.

Ἐξηκολούθει λοιπὸν ἔτι νὰ προοδεύῃ, χωρὶς τὴν παραμικρὰν τοῦ ζήλου αὐτοῦ χαύνωσιν, πλὴν ὅτι κάποτε ἴστατο δελεαζόμενος ὑπὸ τῆς μουσικῆς τῶν εἰς τὴν σκιάν συνηθροισμένων πτηνῶν, καὶ ἄλλοτε διεσκέδαζε συλλέγων τὰ ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς ὁδοῦ ἄνθη, ἢ τοὺς ἐπὶ τῶν κλάδων κρεμαμένους καρπούς. Τέλος, τὸ πρᾶσινον μονοπάτιον ἤρχισε νὰ ἐκκλίνῃ ἀπὸ τὴν πρώτην αὐτοῦ ῥοπήν, καὶ νὰ περιστρέφεται ἀναμέσον λόφων καὶ δασῶν, ὅπου πηγαὶ τὸν ἀέρα ἐδρόσιζαν, καὶ ῥυακὲς κρημιζόμενοι ἔλυαν τὴν σιωπὴν.

Ἐδῶ σταθεὶς ὀλίγον, ἤρχισε νὰ σκέπτεται, μήπως πλέον δὲν ἦτον ἀσφαλές ν' ἀποπλανᾶται τῆς ἐγνωσμένης λεωφόρου· ἀλλ' ἐνθυμηθεὶς ὅτι τώρα ἡ θερμότης ἦτον εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτῆς, καὶ ὅτι τὸ πεδῖον ἦτο κονιορτώδες καὶ ἀνώμαλον, ἀπεφάσισε νὰ ἐξακολουθῇ τὴν καινὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ἐστοχάζετο ὅτι μόνον ἔκαμνεν ὀλίγας τινὰς καμπὰς διὰ τοῦ τόπου τὸ ἄνισον, ἔπειτα δ' ἐτελείονεν εἰς τὸν κοινὸν δρόμον.

Ἀποδιώξας οὕτω τὴν μέριμναν, ἀνεκαίνισε τὸ βῆμα, ἂν καὶ μετὰ τινος ὑποψίας ὅτι δὲν προώδευεν. Ἡ τοῦ πνεύματος δὲ ἀνησυχία παρεκίνει αὐτὸν νὰ προσηλωταί εἰς πᾶν νέον ἀντικείμενον, καὶ νὰ παραχωρῇ εἰς πᾶσαν αἰσθησιν, ἱκανὴν νὰ τέρψῃ ἢ νὰ διασκεδάσῃ αὐτόν. Ἠχροάζετο πᾶσαν ἡχῶν, ἀνέβαινε πάντα λόφον, ἐξέ-

κλινεν εἰς πᾶν ῥυάκιον, καὶ ἠδύνετο ἀνιχνεύων τὸν δρόμον ἐνὸς σιγαλλίου ποταμοῦ, ὅστις μεταξὺ τῶν δένδρων περιεκυλίετο, καὶ μεγίστην ἐπότιζε χώραν δι' ἀναριθμήτων περιστροφῶν.

Εἰς τὰ τερπνὰ ταῦτα αἱ ὥραι παρήρχοντο ἀμέτρητοι· αἱ παρεκτροπαὶ εἶχαν ἤδη συγκεχυμένην τὴν μνήμην αὐτοῦ, καὶ ἠγνόει πρὸς τί μέρος νὰ ὀδεύσῃ. Ἔστακε σύννους καὶ τεθορυβημένος, φοβούμενος μὲν νὰ προβῇ, διὰ νὰ μὴν ἀποπλανηθῇ ἔτι μᾶλλον, καὶ μ' ὄλον τοῦτο συναίσθανόμενος ὅτι παρήλθε πλέον ὁ καιρὸς τοῦ παίξιν καὶ βραδύνειν. Ἐνῶ δὲ τοιοῦτοτρόπως ἐβασάνιζεν αὐτὸν ἡ ἀδηλότης, νέφη ἐκάλυψαν τὸν οὐρανὸν, ἡ ἡμέρα ἐχάθη ἀπ' ἐμπροσθέν του, καὶ ἀνεμοζάλη αἰφνίδιος συνήχθη περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Ὁ κίνδυνος τώρα διήγειρεν αὐτὸν εἰς ταχεῖαν καὶ λυπηρὰν τῆς μωρίας του ἀνάμνησιν· ἴδε πῶς ἡ εὐδαιμονία χάνεται ὅταν ἡ ἀνάπαυσις ζητῆται· ἐλεεινολόγησε τὴν γυναικῶδη ἀνυπομονησίαν, ἣτις παρεκίνησεν αὐτὸν νὰ ζητήσῃ σκέπην εἰς τὸ δάσος, καὶ κατεφρόνησε τὴν μικροπρεπῆ περιέργειαν, ἣτις ᾠδήγησεν αὐτὸν ἐκ μιᾶς εἰς ἄλλην οὐτιδανότητα. Ἐνῶ δὲ τοιοῦτοτρόπως ἐσκέπτετο, ἔγινε μαυρότερος ὁ ἀήρ, καὶ κρότος βροντῆς διέκοψε τὴν μελέτην του.

Μόνη σωτηρίας ἐλπίς ἔμεινε τώρα νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, καὶ νὰ ζητήσῃ ἀνοιγμὰ τι τοῦ δάσους, ὅθεν νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν πεδιάδα. Ἐπεσε πρηνῆς καταγῆς, καὶ παρέδωκε τὴν ζωὴν αὐτοῦ εἰς τὸν Κύριον τῆς φύσεως. Σηκωθείς δὲ πεποιθὼς καὶ ἀτάραχος, ἔσπευδεν ἐμπροσθεν τὴν ῥομφαίαν ἔχων εἰς τὴν χεῖρα· διότι τὰ θηρία τῆς ἐρήμου ἦσαν συγκεκινημένα, καὶ πανταχόθεν ἠκούοντο οἱ μεμιγμένοι ὀλολυγμοὶ τῆς λύσσης, καὶ τοῦ φόβου, καὶ τοῦ ὀλέθρου, καὶ τῆς ψυχορραγίας· ὅλα τὰ φρικτὰ τοῦ σκότους καὶ τῆς μοναξίας περιστοίχουν αὐτόν· οἱ ἀνεμοὶ ἐβρυχῶντο εἰς τὰ δάση, καὶ οἱ χεῖμαρροι ἀπὸ τοὺς λόφους κατεκρημιζόντο.

Οὕτω, ἀμηχανῶν καὶ τεθλιμμένος, περιεπλανᾶτο εἰς τὴν ἐρημον, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ποῦ ὑπήγαιεν, ἢ ἂν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν προσήγγιζε μᾶλλον εἰς τὴν σωτηρίαν ἢ τὴν ἀπώλειαν. Τέλος, ὅχι ὁ φόβος, ἀλλ' ὁ κόπος, ἤρχισε νὰ τὸν κυριεύῃ· δυσπνοῶν καὶ τρέμων, ἔμελλεν ἤδη νὰ πλαγιάσῃ τὴν τελευταίαν ἰσως φοράν, ὅτε τὸν ἔφθασαν διὰ τῶν βάτων ἀκτῖνες ἀμαυροῦ τινὸς λύχνου. Προεχώρησεν εἰς τὸ φῶς, καὶ βεβαιωθεὶς ὅτι προήρχετο ἀπὸ τὴν καλύβην ἐρημίτου, ἔκρουσε ταπεινῶς τὴν θύραν, καὶ λαβῶν ἄδειαν εἰσῆλθεν. Ὁ γέρον παρέθηκεν εἰς τὸν ξένον τὰς δι' ἑαυτὸν συνηγμένας ζωτροφίας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Ὀβιδᾶς μετὰ προθυμίας καὶ εὐγνωμοσύνης μετέλαβε.

Τοῦ δείπνου τελειώσαντος, Ἐπιγῆσου με, εἶπεν ὁ ἀσκητής, τίνι τρόπῳ κατήντησες ἐδῶ· πρὸ εἴκοσι ἔτων κατοικῶ τὴν ἐρημον ταύτην, καὶ ὄμως ποτὲ πρότερον ἄνθρωπον δὲν ἴδα. Ὁ Ὀβιδᾶς τότε διηγήθη τὰ τῆς ὁδοιπορίας αὐτοῦ, χωρὶς νὰ κρύψῃ ἢ νὰ δικαιολογήσῃ τίποτε.

‘Υιέ,’ εἶπεν ὁ ἐρημίτης, ‘τὰς σημερινὰς πλάνας καὶ μωρίας, κινδύνους καὶ ἀποφυγὰς, ἄφες νὰ διαπεράσωσιν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας σου. Ἐνθυμοῦ ὅτι ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι μιᾶς ἡμέρας ὁδοιπορία. Τὴν πρῶτην τῆς νεότητος σηκονόμεθα εὐρωστοὶ καὶ εὐέλπιδες· κινούμεν πρόθυμοι, μετὰ χαρᾶς καὶ ἐπιμελείας, καὶ ὀδεύομεν ὀλίγον εἰς τὴν εὐθειᾶν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, πρὸς τὰς μονὰς τῆς ἀναπαύσεως. Μετὰ βραχὺ καιροῦ διάστημα ὁ ζῆλος ἡμῶν ψυχραίνεται, καὶ ζητοῦμεν ἐλάφρωσιν τοῦ χρέους μας, καὶ μέσα τινὰ εὐκολώτερα, δι’ ὧν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ αὐτὸ τέλος.

‘Ἀποφασίζομεν ἀκολούθως νὰ μὴ μᾶς τρομάξωσι πλέον μεμακρυσμένα τὰ ἐγκλήματα, ἀλλ’ εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν σταθερότητα πεποιθότες νὰ πλησιάζωμεν αὐτὰ, χωρὶς ὅμως νὰ τὰ ἐγγίζωμεν. Ἐμβαινομεν οὕτω εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς τρυφῆς, καὶ ἀναπαυόμεθα εἰς τὰς σκιὰς τῆς ἀσφαλείας. Ἐνταῦθα ἡ καρδία μαλακύνεται, καὶ ἡ ἀγρυπνία παύει· τότε μᾶς φαίνεται ἀκίνδονον ἓν ἄλλο βῆμα, καὶ πειθόμεθα εὐκόλως νὰ στρέψωμεν τοῦλάχιστον τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τοὺς κήπους τῆς ἡδονῆς. Πλησιάζομεν αὐτοὺς μετ’ ἀπορίας καὶ δισταγμοῦ· εἰσερχόμεθα, ἀλλ’ εἰσερχόμεθα δειλοὶ καὶ τρέμοντες· πάντοτε δ’ ἐλπίζομεν νὰ διέλθωμεν αὐτοὺς χωρὶς νὰ χάσωμεν τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τὴν ὁποίαν, δι’ ὀλίγον τινὰ καιρὸν, φυλάττομεν ὑπ’ ὄψιν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν προτιθέμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν.

‘Ἀλλὰ πειρασμὸς διαδέχεται πειρασμὸν, καὶ ἀμαρτήματα προετοιμάζει δι’ ἀμαρτήματα· τοῦ χρόνου προϊόντος, χάνομεν τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀδωότητος, καὶ παραμυθεύομεν τὴν ἀνησυχίαν ἡμῶν μὲ σαρκικὰς ἀπολαύσεις. Βαθμηδὸν λησμονοῦμεν τὸν πρῶτον μᾶς σκοπὸν, καὶ ἐγκαταλείπομεν τὴν μόνην τοῦ ἡμετέρου βαθμοῦ ἀνάλογον ἐπιθυμίαν. Περιπλεκόμεθα εἰς ὑποθέσεις, καταβυθίζόμεθα εἰς τρυφὰς, καὶ πλανώμεθα εἰς τοὺς λαβυρίνθους τῆς ἀστασίας, ἕως οὗ τὸ σκότος τοῦ γηρατειοῦ νὰ μᾶς περικαλύψῃ, καὶ ἀσθένεια καὶ μέριμνα νὰ ἐμφράξωσι τὴν ὁδὸν μας. Στρέφομεν τότε εἰς τὸν παρελθόντα βίον τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ φρίκης, μετὰ λύπης, καὶ μετανοίας· καὶ ποθοῦμεν, πλὴν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποθοῦμεν εἰς μάτην, νὰ μὴν εἴχαμεν ἐγκαταλείψειν τὰς ὁδοὺς τῆς ἀρετῆς.

‘Εὐδαίμονες, υἱέ μου, ὅσοι μάθωσιν ἀπὸ τὸ παράδειγμά σου νὰ μὴν ἀπελπίζωνται, ἀλλ’ ἐνθυμῶνται ὅτι, ἂν καὶ παρῆλθεν ἡ ἡμέρα, καὶ ἡ δύναμις των κατεφθάρη, μένει, μ’ ὅλον τοῦτο, εἰς ἀκόμη ἀγῶν· ὅτι πάντοτε ὑπάρχει διορθώσεως ἐλπίς, καὶ οὐδέποτε μένουσιν ἀβοήθητοι αἱ εἰλικρινεῖς προσπαθήσεις· ὅτι ὁ πλανώμενος ἐμπορεῖ, τέλος, νὰ ἐπιστρέψῃ μεθ’ ὅλας αὐτοῦ τὰς πλάνας· καὶ ὅτι ἐνώπιον τοῦ ἐπικαλουμένου ἐνίσχυσιν καὶ γενναϊότητα ἐξ ὕψους φεύγουσιν οἱ κίνδυνοι καὶ πᾶσα δυσκολία. Ὑπαγε τώρα, υἱέ μου, εἰς ἀνάπαυσιν· παραδώσου εἰς τὴν φροντίδα τῆς Παντοδυναμίας· καὶ ὅταν σὲ καλέσῃ πάλιν εἰς τὸν κάματον ὁ ὄρθρος, ἐκ νέου ἄρχισε τὴν ὁδοιπορίαν καὶ τὴν ζωὴν σου.’

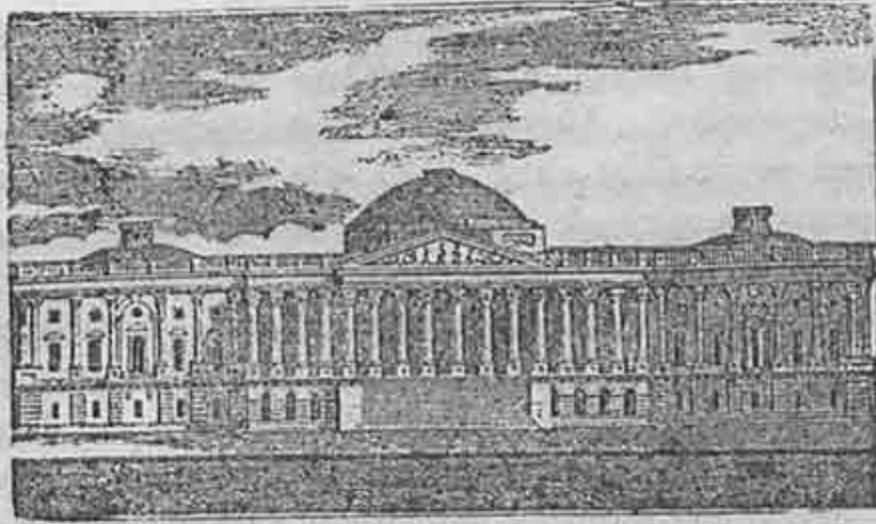
Η ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝΕΙΑ, ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Εἰς τὰς Ἠνωμένας ἢ Ὁμοσπόνδους Πολιτείας ἀνήκει ὅλον τὸ μέσον μέρος τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν. Δὲν κατοικεῖται ὅμως εἰσέτι ὀλόκληρος ἡ ἐκτεταμένη αὕτη χώρα· τὸ δυτικὸν μέρος εἶναι ἀκαλλιέργητος ἐρημία, ὅπου περιπλανῶνται ὀλίγοι μόνον μυριάδες αὐτοχθόνων Ἰνδῶν· τὸ δὲ ἀνατολικὸν, τὸ κατωκημένον καὶ πεπολιτισμένον, διαιρεῖται εἰς ἐπαρχίας ἢ μᾶλλον πολιτείας τὸν ἀριθμὸν εἰκοσιῆς. Ἐκάστη τῶν Πολιτειῶν ἔχει μὲν διοίκησιν ἰδιαιτέραν καὶ ἀνεξάρτητον, μὲ κυβερνήτην ἐπὶ κεφαλῆς· ἅπασαι ὅμως εὐρίσκονται συνενωμέναι ὑπὸ κεντρικὴν ἢ ὁμόσπονδον ἀρχὴν, τῆς ὁποίας καθεδρὰ εἶναι ἡ πόλις Οὐασιγκτῶνεια, κειμένη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κολομβίας. Διαφέρουσι δὲ κατὰ τὸ μέγεθος αἱ Πολιτεῖαι, αἱ μὲν οὖσαι ὀκταπλάσιαι τῆς Πελοποννήσου, αἱ δὲ ὀλίγον αὐτὴν ὑπερβαίνουσαι.

Ἡ περιοχὴ τῆς Κολομβίας, τὴν ὁποίαν ἤδη ἀνεφέρωμεν, εἶναι ἀξιοσημεῖωτος καὶ διὰ τὴν γένεσιν καὶ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Συνίσταται ἀπὸ μεριδίον τι χώρας ἐκ δύο τῶν μεγαλητέρων ἐπαρχιῶν ἢ πολιτειῶν, ἀπεσπασμένον ἐξ αὐτῶν, ἀποκεχωρισμένον ἐκ τῆς δικαιοδοσίας των, καὶ διόλου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις τῶν γερουσιαστῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ. Ἐγινε δὲ τοῦτο, μὲ σκοπὸν νὰ ἐξασφαλισθῶσι τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως, —οἱ ὑπάλληλοι τῆς ὁμοσπόνδου κυβερνήσεως, —ἀπὸ τὴν τοπικὴν δικαιοδοσίαν ὁποιασδήποτε ἀπλῆς πολιτείας, καὶ ἀπὸ πᾶσαν μὲ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς σύγκρουσιν. Πρὸς τοῦτο, διέταξαν οἱ πρῶτοι νομοθέται τῆς Ἀμερικῆς, νὰ ὑπάρχῃ μικρὰ τις περιοχὴ ἔξω τῆς δυνάμεως ὁποιασδήποτε τῶν πολιτειῶν· οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ταύτης νὰ μὴ στέλλωσιν ἀντιπροσώπους εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν· νὰ κυβερνῶνται ἀμέσως ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως· καὶ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην νὰ κτισθῇ τὸ Κοινοβουλευτήριον, ἥτοι ὁ οἶκος, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ συνεδριάξῃ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ἐγιναν.

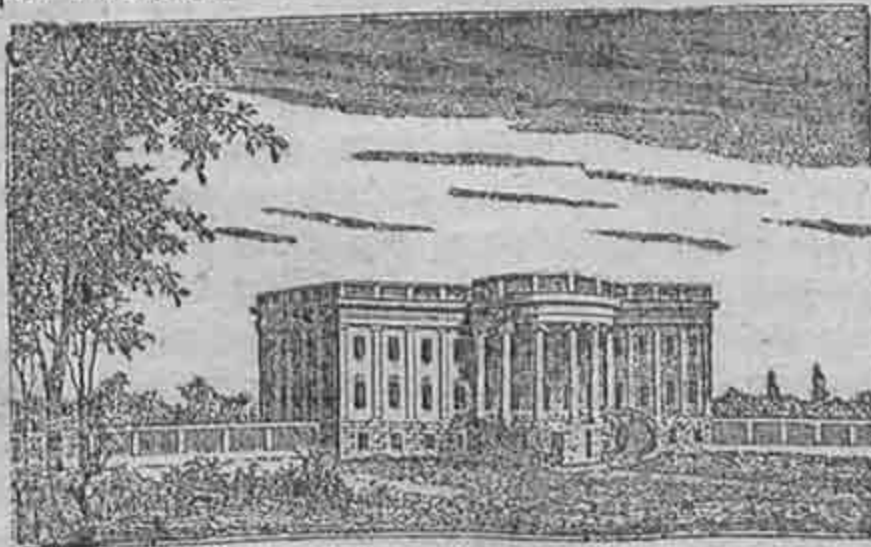
Ἡ περιοχὴ τῆς Κολομβίας εἶναι τετράγωνος, δέκα μιλίων ἕκτασιν ἔχουσα πανταχόθεν. Ὁ ποταμὸς Ποτομάκιος διαρρέει αὐτὴν κατὰ τὸ μέσον· συνίσταται δὲ ἡ περιοχὴ ἐκ μεριδίου ἐπαρθέντος ἀπὸ τὴν Μαριλανδίαν πρὸς ἄρκτον τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἄλλου μεριδίου ἐπαρθέντος ἀπὸ τὴν Βιργινίαν πρὸς νότον. Ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ περιλαμβάνει τεσσαράκοντα περίπου χιλιάδας κατοίκων, τρεῖς δὲ πόλεις, τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὴν Γεωργιούπολιν, καὶ τὴν Οὐασιγκτῶνειαν, ὀνομασθεῖσαν οὕτω ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἀρχιστρατήγου καὶ προέδρου τῆς Ἀμερικῆς, Washington. Εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην πόλιν εἶναι οἰκοδομημένον τὸ μεγαλοπρεπὲς τῆς Ἀμερικῆς Κοινοβουλευτήριον.

Τὸ Κοινοβουλευτήριον τοῦτο, ἢ, ὡς κοινότερον λέγεται, τὸ Καπιτώλιον, εἶναι οἰκοδομὴ μεγαλοπρεπεστάτη.

Καπιτώλιον τῆς Ἀμερικῆς.

Εὐρίσκειται τοποθετημένον ἐπὶ τινος ὑψώματος, περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα πόδας ὑπὲρ τὰ ὕδατα τοῦ Ποτομακίου. Παριστάνει δὲ πρόσωπον ἑξακοσίων εἰκοσιδύο ποδῶν μήκους, μετὰ περιστύλου διακοσίων ἐξήκοντα ποδῶν, καὶ μετὰ δεκαεξὶ Κορινθιακῶν στύλων τριάκοντα ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ποδῶν ὕψους. Ὁ θόλος ἀνυψοῦται ἑκατὸν πενήκοντα πόδας, τὸ τῆς βάσεως στέγασμα εἴκοσι, τὸ ὑπερστύλιον ἑπτὰ, καὶ τὸ τειχίον ἐξ ἡμισυ. Τὸ κέντρον τῆς οἰκοδομῆς, ἐκ τῆς ἀνατολικῆς εἰς τὴν δυτικὴν στοᾶν, ἔχει περίπου διακοσίων τεσσαράκοντα ποδῶν μήκος. Ἡ στέγωσις εἶναι καμαρωτὴ ὅλον δὲ τὸ οἰκοδόμημα στερεώτατα ἐκτισμένον ἀπὸ πελεκητὴν πέτραν. Ἡ βορεινὴ πτέρυξ, περιλαμβάνουσα τὸν τῆς Γερουσίας θάλαμον, ἔχει τὸ σχῆμα τομῆς κύκλου, μεθόλου διπλοκαμαρωμένον, καὶ μετὰ στύλους Ἰωνικοῦς. Ἡ δὲ νότιος πτέρυξ, περιλαμβάνουσα τὸν Οἶκον τῶν Ἀντιπροσώπων, καὶ δωμάτια πρὸς συνεδρίασιν τῶν Ἐπιτροπῶν, εἶναι σχήματος κυκλοειδοῦς, κεκοσμημένη δὲ μετὰ εἰκοσιτέσσαρας Κορινθιακοῦς στύλους, ὀπισθεν τῶν ὁποίων εὐρίσκονται στοαὶ διὰ τοὺς τὰς ἀμφισβητήσεις ἀκρωμένους. Τὸ ἐνδον τῆς οἰκοδομῆς ἦτον ἀπ' ἀρχῆς ξύλινον, πέτρα δὲ ἀντικατεστάθη μετέπειτα. Δι' ὀλόκληρον τὸ κτίριον ἐδαπανήθησαν τρία ἑκατομύρια διστήλων.

Προεδρίον τῆς Ἀμερικῆς.

Ὅχι μακρὰν τοῦ Καπιτωλίου εὐρίσκειται ὁ οἶκος τοῦ Προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν· οἰκοδόμημα μεγαλοπρεπές, ἑκατὸν ἐβδομήκοντα ποδῶν μήκους, ὀγδοήκοντα πέντε δὲ πλάτους.

Ἐνταῦθα φαίνεται ἀρμόδιον νὰ καταχωρίσωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ πολιτεύματος τῶν Ἠνωμένων Πολι-

τειῶν, τὸ ὁποῖον ἴσως δὲν γνωρίζουν ἐντελῶς πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν μας. Κατὰ τετραετίαν ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, οἵτινες διατρίβουν μὲν εἰς τὴν Οὐάσιγκτῶν-ειαν, καθ' ὅσον χρόνον συνεδριάζει ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἄλλοτε δὲ ὅπου ἀγαπῶσιν. Ὁ οἶκος τοῦ προέδρου ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος, καὶ κατέχεται ὑπὸ τῶν προέδρων ἐκ διαδοχῆς· ἀλλὰ διὰ τὸν ἀντιπρόεδρον δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἔθνους κατάλυμα. Ὁ αὐτὸς πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος ἐμποροῦν καὶ δεύτερον νὰ ἐκλεχθῶσιν, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τρίτον. Ὁ πρόεδρος λαμβάνει σιτηρέσιον εἰκοσιπέντε χιλιάδας δίστηλα κατ' ἔτος, ὁ δὲ ἀντιπρόεδρος πέντε χιλιάδας. Ὁ πρόεδρος εἶναι ἀρχιστράτηγος καὶ ἀρχιναύαρχος. Ἐχει ἐξουσίαν ν' ἀπαιτήσῃ, ὅποταν κρίνῃ εὐλογον, τὰς ἐγγράφους γνώμας τῶν διαφόρων τῆς κυβερνήσεως ὑπουργῶν, περὶ ὁποιασδήποτε δημοσίου ὑποθέσεως. Μετὰ τῆς γερουσίας δύναται νὰ κάμνῃ συνθήκας, νὰ διορίζῃ πρέσβεις, προξένους, δικαστὰς, ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ναυτικοῦ, καὶ ἄλλους ὑπουργοὺς μὴ διοριζομένους ὑπὸ θετῶν νόμων· διὰ νὰ ἔχῃ δὲ κῦρος ὁποιοσδήποτε τῶν διορισμῶν τούτων, ἀπαιτεῖται νὰ κλίνωσιν εἰς αὐτὸν δύο τριτημόρια τῆς γερουσίας. Εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, συγχωρεῖται νὰ καθαιρῇ ὑπαλλήλους ἀπὸ τὰς θέσεις αὐτῶν, χωρὶς νὰ συμβουλευθῇ τὴν γερουσίαν· ὑπόκειται δὲ καὶ αὐτὸς νὰ καθαιρεθῇ ἐκ τοῦ ἀξιώματός του, ἐὰν ἀποδειχθῇ ἐνοχος ἀδικημάτων τινος, λογιζομένου ἴσου μ' ἐγκλημα καθοσιώσεως.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις συνίσταται ἀπὸ δύο μέρη, τὴν γερουσίαν, καὶ τὸ συνέδριον τῶν ἀντιπροσώπων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων συμποσοῦται εἰς περίπου διακοσίους, ἐκλέγονται δὲ κατὰ διετίαν. Τὰ μέλη ταῦτα ὀφείλουσιν νὰ ἦναι εἰκοσιπενταετῆ, πολῖται τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ κάτοικοι τῆς ἐκλεγούσης αὐτὰ πολιτείας. Ἡ δὲ γερουσία συνίσταται ἀπὸ δύο γερουσιαστὰς ἐξ ἐκάστης πολιτείας, ἐκλεγομένους δι' ἐξ ἔτη ὑπὸ τοῦ νομοθετικοῦ τῆς πολιτείας σώματος. Ἐκλέγονται δὲ οὐχὶ ταυτόχρονως, ἀλλ' ἡ ἐκλογή εἶναι διατεταγμένη κατὰ τρόπον, ὥστε πᾶσαν διετίαν ἐκλέγεται ἓν τριτημόριον. Ὁ γερουσιαστὴς ὀφείλει νὰ ἦναι τριακονταετῆς, ἐννέα χρόνους πολίτης τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ κάτοικος τῆς ἐκλεγούσης αὐτὸν πολιτείας. Καὶ οἱ γερουσιασταὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι λαμβάνουν ἐξ δίστηλα καθ' ἡμέραν, ἐνόσω ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις συνεδριάζει, ἐκτὸς τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται ὡς μιᾶς ἡμέρας πληρωμὴ διὰ κάθε εἴκοσι μίλια.

Αἱ εἰς τὴν Συνέλευσιν θεωρούμεναι δημόσιαι ὑποθέσεις σχεδὸν πάντοτε προετοιμάζονται ὑπὸ μονίμων ἐπιτροπῶν, διοριζομένων καταρχὰς ἐκάστης συνεδριάσεως ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος ῥήτορος. Ὅποταν δὲ ὑποβληθῇ νέον τι μέτρον εἰς τὴν Συνέλευσιν, πέμπεται, κατὰ πρῶτον, εἰς μίαν τῶν εἰρημένων ἐπιτροπῶν· καὶ ἡ ἀναφορά, τὴν ὁποῖαν ἡ ἐπιτροπὴ κάμῃ, ἐγκρίνεται ὡς ἐπιτοπλεῖ-

στον χωρίς περαιτέρω συζήτησιν. Ἐάν ὁμως δὲν στερεώσῃ διαμίας, καὶ ἀκολουθήσῃ ἀμφισβήτησις, ὁ πρὸς τούτο διωρισμένος καιρὸς εἶναι ἀπὸ τὰς δώδεκα ἕως τὰς τρεῖς μετὰ τὴν μεσημβρίαν, ἐκτὸς ἂν γένη ἀπόφασις ἰδιαιτέρα νὰ ἐξακολουθήσῃ μακρότερον χρόνου διάστημα ἢ ἀμφισβήτησις, τὸ ὁποῖον συμβαίνει πολλάκις περὶ τὰ τέλη τῆς συνεδριάσεως. Ἐάν πολλοὶ ῥήτορες ἐπιθυμῶσι νὰ ἐκθέσωσι τὰς σκέψεις αὐτῶν, ἀναβάλλεται ἢ ὑπόθεσις ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καὶ τὸ αὐτὸ δημόσιον ζήτημα ἐμπορεῖ νὰ διακροτῆται κατὰ πολλὰς ἐβδομάδας. Πλὴν τὰλλα δημόσια πράγματα δὲν ἀμελοῦνται ἐν τῷ μεταξύ· διότι αἱ ἐπιτροπαὶ συνέρχονται τὸ πρωῒ καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ διατάττουν καὶ προάγουν τὰ μὴ ἀμφισβητήσιμα προβουλεύματα. Σχεδὸν ὅλα τὰ μέλη ἐνασχολοῦνται ὅλην τὴν ἡμέραν, κατὰ τὸ διάστημα τῆς συνεδριάσεως, εἴτε εἰς ἐπιτροπὰς παρευρισκόμενοι, εἴτε εἰς τὰς ἀμφισβητήσεις τῆς ὀλομελείας.

Φυσικὰ δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ πόλις, ὅπου συγκροτοῦνται αἱ τοῦ ἔθνους νομοθετικαὶ συνελεύσεις, πρέπει καὶ διὰ τοῦτο μόνον, χωρὶς ἄλλης τινὸς περιστάσεως, νὰ καθίσταται ἀξιόλογος· διότι οἱ γερουσταὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι πανταχόθεν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν διατρίβουν ἐκεῖ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνεδριάσεως, ἥτις ἀρχεται πρώϊμα τὸν Δεκέμβριον, καὶ κρατεῖ γενικῶς σχεδὸν ἐξ μῆνας. Ἐγὼντι, μέγα μέρος τοῦ ἀξιολόγου αὐτῆς λαμβάνει ἐκ τούτου ἡ Οὐασιγκτῶνεια, προσέτι δὲ καὶ ἀπὸ τὸ ἀριστον σχέδιον, κατ' ὃ ἐξ ἀρχῆς ὠκοδομήθη. Αἱ ὁδοὶ εἶναι μὲ τρόπον παράξενον διατεταγμέναι· αἱ περισσότεραι διευθύνονται ἀπὸ βορρᾶ εἰς νότον, ἢ ἀπ' ἀνατολῶν εἰς δυσμὰς, ὀρθογωνίως ἀλλήλας διασταυρόνουςαι. Τοῦ κανόνος τούτου ἐξαιροῦνται δεκαπέντε, δεικνύουσαι κατ' εὐθείαν γραμμὴν πρὸς τὰς δεκαπέντε κυριώτερας πολιτείας τοῦ κράτους· τὸ Καπιτώλιον δὲ καὶ τὸ Προεδρεῖον εἶναι τὰ σημεῖα, ὅθεν ἀπέρχονται πρὸς πᾶν μέρος τῆς πόλεως. Οὐδεμία τῶν ὁδῶν εἶναι στενωτέρα ἐννενήκοντα ποδῶν· μία δ' ἐξ αὐτῶν, ἡ τῆς Πενσυλβανίας, ἔχει ἑκατὸν ἐξήκοντα ποδῶν πλάτος, ἐνὸς δὲ μιλίου μῆκος, ἐκτεινομένη ἀπὸ τὸ Καπιτώλιον εἰς τὸ Προεδρεῖον.

ΑΙΩΝΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑ.

ΟΛΑ τὰ ἔθνη ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῆς σήμερον ἐπίστευσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς. Ἀλλὰ μολονότι καὶ οἱ τῆς θείας ἀποκαλύψεως ἔρημοι λαοὶ ἐδέχθησαν γενικῶς τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἠπόρουν ὁμως τίνι τρόπῳ ν' ἀποδείξωσι τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφώτισε ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Οὐδεὶς, τὸ Εὐαγγέλιον πιστεύων, δύναται στιγμὴν ν' ἀμφιβάλῃ, ἐάν ἡ ψυχὴ μέλλῃ νὰ ζῆ διαπαντός. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδηλοποίησεν ὅτι ἔρχεται ὦρα, ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἄγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

Ὁ θάνατος πρὸς καιρὸν μόνον διαλύει τὴν συνένωσιν

τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, τοῦτο μὲν εἰς τὸν τάφον καταχώνων, ἐκείνην δ' ἀποστέλλων εἰς τὸν ἀόρατον, αἰώνιον κόσμον. Αἰωνιότης! Πόσον ἀσθενεῖς πᾶσαι αἱ περὶ αὐτῆς ἰδέαι μας! Ὁ νοῦς εἰς μάτην ἀγωνίζεται πλήρη αὐτῆς ἐννοίαν νὰ συλλάβῃ. Τὴν ἔκτασιν αὐτῆς δὲν χωρεῖ οὔτε ἀρχαγγελικὸς νοῦς, καὶ μόνος ὁ Θεὸς, ὁ κατοικῶν τὴν αἰωνιότητα, δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸ μῆκος, πλάτος, καὶ βάθος, καὶ ὕψος αὐτῆς.

Σ' ἐρωτῶ, ἀναγνώστα, τί ἐστὶν αἰωνιότης; Συγχέεσαι, καὶ δὲν ἐμπορεῖς ν' ἀποκριθῆς. Περὶ ἡμερῶν, καὶ μηνῶν, καὶ ἐνιαυτῶν, καὶ ἑκατονταετηρίδων, δύνασαι καὶ ποῦ ἀρχονται καὶ ποῦ τελευτῶσι νὰ μὲ εἴπῃς. Ἀλλὰ ποῦ ἡ ἀρχὴ, καὶ ποῦ τὸ τέλος τῆς αἰωνιότητος; Διὰ ποίων ἀριθμῶν ἔχεις νὰ σημειώσῃς τὸ κεφάλαιον τῶν ἀτελευτήτων αὐτῆς αἰῶνων; Δοκίμασε.

Σύναψε ὄσα λεπτὰ ἐξήσεν ἕκαστον ἄτομον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀφ' ἧς ὥρας ὁ Ἀδὰμ ἐδημιουργήθη μέχρι τοῦ νῦν, ἔπειτα δὲ λάβε ἕκαστον λεπτόν τοῦ ἐκπληκτικοῦ τούτου κεφαλαίου ἀντὶ χιλίων ἐτῶν· καὶ ὁμως ταῦτα πάντα ἤθελαν εἶσθαι ἀπείρως ὀλιγώτερα τῶν ἐνιαυτῶν τῆς αἰωνιότητος! Ὑπόθεσε ὅτι κατ' ἕκαστον ἑκατομμύριον ἐτῶν ἐξηραίνετο μία μόνη ῥανίς τοῦ ἀχανοῦς ὠκεανοῦ, καὶ εἶπέ με εἰς πόσα ἑκατομμύρια αἰῶνων ἤθελε ξηρανθῆν κατὰ τὸν βραδὸν τρόπον τοῦτον ὁ μέγας ἐκεῖνος κόσμος τῶν ὑδάτων· ἀλλὰ καὶ οἱ αἰῶνες οὗτοι ἤθελαν εἶσθαι ἀπείρως ὀλιγώτεροι τῶν τῆς αἰωνιότητος! Ὑπόθεσε ὅτι κατ' ἕκαστον ἑκατομμύριον ἐτῶν ἀνεμὸς τις μετέφερεν ἐκ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἐν μόριον ἄμμου εἰς τὸν ἀπώτατον ἀστέρα, καὶ πόσος χρόνος ἤθελε παρέλθειν πρὶν μεταφερθῆ ὁλόκληρος ἡ σφαῖρα αὕτη, ἐάν ἅπαντα ἐγίνετο ἄμμος; Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν εἶναι μὲν εἰς ἡμᾶς ἀκατανόητος· ἀλλὰ μ' ὄλον τοῦτο εἶναι ἀπείρως μικρότερος τῶν ἐτῶν τῆς αἰωνιότητος!

Ὑπόθεσε ὅτι ὁ ἥλιος, ὁ πλεόν παρ' ἑκατομμυριάκις μεγαλήτερος τῆς γῆς, καὶ ἅπαντες οἱ πλανῆται καὶ οἱ ἀστέρες, οἱ τοὺς οὐρανοὺς κοσμοῦντες, μετεφέροντο εἰς μακρυνὴν τινα χώραν τοῦ ἀπεριορίστου διαστήματος πρὸς ἐν μόριον εἰς ἑκατὸν ἑκατομμύρια ἐτῶν· τίς δύναται νὰ λογαριάσῃ ἢ νὰ συλλάβῃ πόσα ἔτη θέλουν φύγειν, πρὶν γένη ἀφανὲς τὸ τελευταῖον μόριον; Ἀλλ' ἢ μακρὰ, μακροτάτη αὕτη περίοδος, τῆς ὁποίας ἢ διάρκεια τόσον καταπλήττει τὸ ἡμέτερον περιωρισμένον λογικόν, ἤθελεν εἶσθαι ἀπείρως τῆς αἰωνιότητος μικρότερα· ἤθελεν εἶσθαι μία μόνον στιγμὴ χρόνου εἰς τὸν ἀτελεύτετον κύκλον καὶ ὠκεανὸν τῆς αἰωνιότητος!

Αὐτὸς ἐγὼ τάχα διὰ τὴν αἰωνιότητα ἐγεννήθην; Εἰς αὐτὴν σπεύδω διὰ τοῦ προσωρινοῦ τούτου κόσμου; Ἐχω ψυχὴν, διωρισμένην ὑπὸ τοῦ Πλάστου αὐτῆς νὰ περάσῃ τοὺς ἀκατανόητους καὶ ἀτελευτήτους αἰῶνας τῆς αἰωνιότητος, ἀδιαλείπτως εἰς ἀγισύνην καὶ μακαριότητα ὑψομένην, ἢ βυθιζομένη κατὰ στιγμὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὴν ἀμαρτίαν καὶ ἀθλιότητα; Ναι, τῆς αἰωνιότητος εἶμαι κληρονόμος, καὶ μετ' ὀλίγον θέλω εἰσελθεῖν εἰς τὴν κληρονομίαν μου ταύτην.

Διατί λοιπόν περί μὲν τοῦ εὐτελοῦς ὀλιγοβίου σώματος νὰ μεριμνῶ τόσον, περί δὲ τῆς ἀθανάτου ταύτης πολυτίμου ψυχῆς νὰ ἦμαι τόσον ἀφροντίς καὶ ἀμελής; Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ δημιουργήσας τοὺς κόσμους ἅπαντας, ὁ πλάσας τὴν ψυχὴν μου καὶ μὲ τὸ ἴδιόν του αἷμα λυτρώσας αὐτὴν, γινώσκει τί ἀξίζει. Αὐτὸς γινώσκει τί ἐστὶν αἰωνιότης, κάτοικος ὢν αὐτῆς. Αὐτὸς μὲ ἐρωτᾷ τὴν σπουδαιότατην ταύτην ἐρώτησιν, Τί θέλω δώσειν ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς μου, καὶ τί θέλει μὲ ὠφελήσειν ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσω, τὴν δὲ ψυχὴν μου ζημιωθῶ;

Ἡ ψυχὴ ἄρα ἐμπορεῖ τῶνόντι νὰ χαθῆ; Ἄν ὄχι, διατί λοιπόν ἐπρόβαλε τοιαύτην ἐρώτησιν ὁ Χριστός; Ναι, ἐμπορεῖ νὰ χαθῆ, καὶ κινδυνεύει νὰ χαθῆ. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθεν ἐξ οὐρανοῦ νὰ σώσῃ αὐτὴν, μάλιστα νὰ σώσῃ αὐτὴν εἰς αἰῶνας τοὺς ἅπαντας! Ἀναγνώστα, ἡ ψυχὴ σου βαδίζει τὴν εἰς σωτηρίαν ὁδόν; Μετενόησας, καὶ ἐλαβες ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν σου διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἄμνου τοῦ Θεοῦ, ὅστις αἶρει τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου; Ὡ μελέτα τὴν ἀθανασίαν σου. Συλλογίζου περί τῆς αἰωνιότητος, εἰς τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον ἔχεις νὰ εἰσέλθῃς. Θέλεις νὰ ἐμβῆς ἐκεῖ, καὶ νὰ περάσῃς τοὺς ἀναριθμήτους ἐνιαυτούς καὶ τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνάς της, ὡς ἀμετανόητος ἀσυγχώρητος ἁμαρτωλός! Ἐνθυμοῦ πόσον εἶναι πολῦτιμος ἡ ἀθάνατος ψυχὴ, καὶ πόσον πολῦτιμος ὁ Σωτὴρ αὐτῆς!

Ο ΜΑΚΙΑΒΕΛΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ.

Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 178 Τόμ. γ'.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Γ'.

ΣΠΟΥΔΑΖΕ ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἀποκτήσῃς τὴν εὐνοίαν τῶν γυναικῶν, καὶ μάλιστα τῶν πλουσίων καὶ προβεβηκυῶν, ἢ ἐκείνων αἵτινες ἔχουσιν ἐπιρροὴν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον.

Εἰς τὰς γυναῖκας θέλεις ἀρέσκειν ἐνδύομενος καθαρὰ*, καὶ ἀλείφων τὴν κεφαλὴν σου διὰ μύρων, καὶ ἐν γένει φαινόμενος κομψὸς καὶ ὑποχωρητικὸς πρὸς αὐτάς. Κράτει ἀνδρῶν διὰ νὰ ταῖς τὰ προσφέρῃς, καὶ ζαχαρωτὰ διὰ τὰ παιδιά, καὶ λέγε, ὅταν ἦναι εὐμορφα, ὅτι ἔχουσιν ὅπως διόλου τὸ πρόσωπον τῆς μητρός. Ἐπισκέπτου αὐτάς εἰς τὰς λέσχας τοῦ θεάτρου, ἐκτέλει ὅλας τῶν τὰς ἐπιθυμίας, καὶ ἀκούε τὰς μὲ ὑπομονὴν, δίδων πάντοτε δίκαιον, ὅταν ἔχωσι τὸ ἐλάττωμα νὰ φλυαρῶσι. Θεράπευε καὶ αὐτάς τὰς θεραπεύσας, ἐὰν ἐξεύρῃς ὅτι διὰ εὐλογον ἢ διὰ ὑποχρεωτικὴν τινα αἰτίαν χαίρουσι τὴν εὐνοίαν καὶ πίστιν τῆς δεσποίνης τῶν. Ἀλλὰ πρὸ πάντων πρέπει νὰ θυσιάξῃς καὶ χαρακτῆρα καὶ τὸ

* Τὴν καθαρὰν στολὴν καὶ τὸ ἀλείμμα τῆς κεφαλῆς ἐπέγραψαν καὶ ὁ Ἱπποκράτης καὶ ὁ Γαληνός (Περὶ Ἰητροῦ σελ. 6. Ἐπιπέτημ. εἰς Ἱπποκρ. Ἐπιδ. 5. σελ. 138). Ὅταν ὅμως στερεώσῃς τὴν ὑπόληψιν σου, ἐμπορεῖς καὶ νὰ ἐνδύσῃς φορέματα βαρὰ καὶ ἐβασχισμένα, ὥστε νὰ μὴ διακρίνῃται ἀπὸ φαινομένην, διότι θέλεις ἐπισύρειν περισσότερον τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου.

πάν διὰ νὰ ἀποκτήσῃς τὰ ἰλαρὰ βλέμματα μιᾶς πλουσίας γυναικός. Ἄν ἐπιτύχῃς εἰς τοῦτο, ἔσο βέβαιος ὅτι θέλεις εἰσαχθῆν εἰς πολλὰς οἰκίας, καὶ θέλεις θεωρεῖσθαι παρὰ πάντων ὡς πάνσοφος. Ἐχε κανόνα νὰ μὴ ἐναντιόνησαι ποτὲ εἰς τὰς γεροντίσσας, ὅσον καὶ ἂν παραλαλῶσι περί τῆς ἀσθενείας. Καὶ ὅταν τὰς ἅπαντάς εἰς τὸν δρόμον, σφίγγε τὴν χεῖρά των, καὶ ἐρώτα περί τῆς ὑγείας των. Διότι ἐκ τῶν ἐπαίνων καὶ συστάσεων αὐτῶν παρακινουμένη καὶ ἡ σύζυγος, κολακεύει τοῦ ἀνδρὸς τὴν σιαγόνα, καὶ τὸν λέγει, Ἄντὸν τὸν ἰατρὸν νὰ μοῦ ἐπάρῃς. Πολλάκις ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀσθενοῦς σου λέγει, Ἄς ἐρωτήσωμεν καὶ τὴν κυρίαν Πέπαν, ἥτις εἶναι παλαιὸς ἰατρός· ἴσως μᾶς δώσῃ κάμμιν καλὴν συμβουλήν. Διὰ νὰ μὴ ἀκούσῃς παρ' αὐτῆς ὅτι ὁ Κ. Δόκτωρ εἶναι ὑπερήφανος, καὶ δὲν ὑποφέρει νὰ τὸν ὀμιλήσῃ κανεὶς λέξιν, ὅταν σὲ εἴπῃ, Sign. D., νὰ τὸν δώσωμεν ἐν κλυστῆρι ἀπὸ lattuga; σὺ ἀποκρίσου, Μάλιστα! δὲν ἐμπορεῖ παρὰ νὰ ὠφελήσῃ πλὴν ἐγὼ ἤθελα προσθέσειν καὶ ὀλίγον ὄξος διὰ νὰ δροσιθῆ τὸ αἷμα καὶ τὸ σηκότι. Παρομοίως φέρου καὶ πρὸς τὰς ὑπόληψιν χαιρούσας μάμμιας. Ὅταν πολλάκις σὲ ζητῶσιν ἰατρικὰ τῆς ἀρεσκείας των, σὺ, ὅταν αἱ ἀσθένειαι ἦναι χρονικαί, συγκατάνευε εἰς ὅ,τι ἐπιθυμοῦσι· διότι ἀλλέως κρίζουσιν ἄλλον ἰατρὸν εἴτε φανερὰ εἴτε κρυφὰ σου, ὅστις, διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν νέαν οἰκίαν, ἐκτελεῖ καθ' ὅλα τὴν ἐπιθυμίαν των. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ πολύκροτος Θεσσαλός, ἐσυγχώρει εἰς τοὺς ἐν Ῥώμῃ προὔχοντας ὅ,τι ἐπεθύμουσιν*.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Δ'.

Ὅταν εὐρίσκεισαι παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς, ἐξευρε νὰ διηγῆσαι πολλὰ καὶ νὰ φλυαρῆς.

Ὁ Ἱπποκράτης συνεβούλευε† νὰ μὴ λαλῆ πολλὰ ὁ ἰατρός μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀναγκαῖα. Ἀλλὰ τὴν σήμερον πρέπει νὰ κάμνῃς ὅλον τὸν ἐναντίον. Καὶ ἐὰν μὲν θεραπεύῃς ἀνθρώπους πεπαιδευμένους καὶ τῆς πρώτης τάξεως, ὀμιλεῖ περί πολιτικῆς, περί μινιστερίων, καὶ ἐν γένει περί ὅσων ἀρέσκουσιν εἰς καλλιέργημένον νοῦν. Ἐὰν δὲ ἀνθρώπους χυδαίους ἢ τρίτης τάξεως, διηγοῦ καὶ εἰς τούτους νέα, διότι τὸ νομίζουσι μεγάλην των τιμὴν. Εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ὀμιλεῖ περί πραγμάτων οἰκειακῶν, περί συνοικεσιῶν, περί μοδῶν, τί συνέβη εἰς τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα, κατάκρινε μερικῶν τὴν φήμην, ἐκείνων μάλιστα μὲ τὰς ὁποίας ἐξεύρεις ὅτι δὲν ἔχουσι φιλίαν, ἀνάφερε περί μυθιστοριῶν, καὶ μάλιστα τῶν νεωτάτων, ἐρώτα τὴν περί τούτων γνώμην των, ἂν μάλιστα παρατηρήσῃς ὅτι ἐπαγγέλλονται τὰς σοφὰς, ἢ διηγοῦ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἂν δὲν ἔτυχε νὰ τὰς ἀναγνώσῃς, καὶ τελείωνε λέγων, Ἄν ἀγαπάτε, κυρία

* Γαλην. Θεραπευτ. Μεθόδ. Βιβ. Α'. Κεφ. Α'.

† Περὶ Κύσσημοσ. σελ. 71.—Εἶπε καὶ ὁ Κέλσος, morbos non eloquentia, sed remediis, curare. καὶ ὁ Μέτιανδρος, Ἰατρός ἀθόλεσχος νοσοῦντι πάλιν νόσος.

μου, ἐγὼ μετὰ πάσης χαρᾶς σᾶς τὴν προμηθεύω. Τοιαῦτα πράττων, θέλεις ἀκούειν πάντοτε νὰ σὲ ὀνομάζωσιν ἐξαίρετον ἰατρὸν, καὶ θέλεις ἀποκτήσῃς μεγάλην φήμην. Ἀφοῦ φλυαρήσῃς ἱκανὴν ὥραν, ἐγέρθητι, καὶ σύρας τὸ ὠρολόγιον εἶπέ, ἔκθαμβος, Ἐλησμώνησα τὴν ὥραν μου ἀπὸ τὴν καλὴν συναναστροφὴν, μολονότι ἔχω τόσας ἐνασχολήσεις, ὥστε ἀκόμη δὲν ἐπρογευμάτισα!

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Ε΄.

Σπούδαζε νὰ βλάβῃς τοὺς ὁμοτέχνους σου παντοιοτρόπως.

Τοῦτο δύνασαι πολλαπλῶς νὰ τὸ ἐκτελέσῃς. Ὅταν ἀποθάνῃ τις, ὅστις εἶχεν ἄλλον ἰατρὸν, ἂν αἱ γυναῖκες τῆς οἰκίας ἐκείνης, μὴ οὔσαι εὐχαριστημέναι διὰ τὴν Θεραπείαν, σὲ ἐρωτήσωσι, Ἐπισημ. D., ἐὰν τὸν ἐφλεβοτομοῦσε, τί στοχάζεσθε, δὲν τὸν ἐγλύτονεν; ἀποκρίσου σὺ σοβαρῶς, Δὲν εἶναι ἀμφισβολία τότε ἐτελείωσε! κάνεις δὲν τὰς μεταπίθει δὲν ἐσφαλὲν ὁ ἰατρός. Ἡ ἐρώτησον, Ποῖος ἰατρός ἐθεράπευε τὴν μακαρίτριαν; καὶ ὅταν σὲ εἴπωσι τὸ ὄνομά του, ἀναστέναξον βαθέως, καὶ εἶπέ, Πόσους χρόνους ἠδύνατο νὰ ζήσῃ ἀκόμη ἢ ἀθλία, ἐὰν . . . ἐνταῦθα ἀπόκοπον τὴν ὁμίλιαν, καὶ ὁ κόσμος ἐννοεῖ. Ὅταν ἀκούῃς ὅτι ἐπαινεῖται ἰατρός τις διότι ἐθεράπευσεν ἀσθενῆ ἀπὸ μεγάλην νόσον, λέγε ὅτι αἱ τοιαῦται ἀσθένειαι δὲν ἀποβαίνουσι ποτὲ θανατηφόροι, καὶ ὅτι μόνη ἡ φύσις εἶναι ἱκανὴ νὰ τὰς ἰατρεύσῃ. Ὅταν κραχθῆς νὰ ἐπισκεφθῆς ἀσθενῆ Θεραπευόμενον πρότερον ὑπὸ ἄλλου ἰατροῦ, ζήτηε νὰ ἴδῃς τὰς ἀναγραφὰς του, καὶ ὅταν σὲ τὰς φέρωσι, μειδιάσας καὶ κινήσας ὀλίγον τὴν κεφαλὴν, εἶπέ, Τί πλῆθος ἰατρικῶν! Βέβαια, ἐὰν δὲν ὠφελήσῃ τὸ ἐν, νὰ ὠφελήσῃ τὸ ἄλλο! ἢ ἐμπορεῖς νὰ εἴπῃς, Τὸ ἰατρικὸν δὲν εἶναι κακὸν, πλὴν δὲν εἶναι διὰ τὴν ἀσθένειάν σου. Ὅταν εὔρεθῆς μετ' ἄλλου ἰατροῦ εἰς συμβούλιον, ἐπαίνεσον μερικὰ ἐξ ὧν ἔδωκεν ἰατρικῶν. Ἐπειτα, στραφείς πρὸς τὴν ἀσθενῆ, εἶπέ την, Πλὴν τὸ ποτόν, τὸ ὁποῖον ἐπήρετε χθές, πρέπει νὰ σᾶς ἐπείραξεν ἀρκετὰ τὰ νεῦρα. Ἐκ τούτου καταλαμβάνει παράυτα ἢ πάσχουσα ἀσθενῆς, ὅτι ἐσφαλὲν ὁ ἄλλος ἰατρός, καὶ ὅτι ὁ εἰς συμβούλιον κραχθεὶς ζητεῖ νὰ τὸν σκεπάσῃ ὅταν ἀπαντήσῃς δὲ κανένα ἄλλον τῆς συγγενῆ, εἶπέ τῷ, τρόπον τινὰ μυστικὰ, ὅτι ὁ ἰατρός ἔκαμε μέγα σφάλμα, καὶ ὅτι εἶναι εὐτυχία πῶς δὲν ἐπέφερε ὀλεθριώτερα ἀποτελέσματα. Ἐὰν ἐξεύρῃς ὅτι ὁ ἄλλος κραχθεὶς ἰατρός δὲν γνωρίζει τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν, σὺ ὁμίλει τὸν Λατινιστὴν, καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλει δυνηθῆν νὰ σὲ ἀποκριθῆ, ὁ ἀσθενῆς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν θέλουσι τὸν καταδικάσειν ὡς ἀμαθῆ*. Ἐὰν ἦσαι γέρον ἰατρός,

κατηγορεῖ τοὺς νέους ὡς μὴ ἔχοντας πρᾶξιν, καὶ λέγε ἐναντίον μάλιστα ἐκείνου, ὅστις ἀρχίζει τὸ στάδιόν του, Ναι μὲν, εἶναι καλὸς νέος, καὶ ἐσπούδασε, καὶ ἐμπορεῖ νὰ ἐξεύρῃ Θεωρίας πολλὰς καὶ πολλὰ βιβλία, πλὴν δὲν γνωρίζει ἀκόμη τὸ κλίμα, καὶ altro è la Grammatica, ed altro la pratica. Ὁ δὲ κόσμος, ἐπειδὴ δὲν ἐρωτᾷ — ἔχει πνεῦμα καὶ δαιμόνιον; — ἀλλ' ἔχει λευκὰς τρίχας; — καὶ ἐπειδὴ φρονεῖ ὅτι, διότι ὁ γέρον ἴδε περισσότερον παρὰ τὸν νέον ἰατρὸν, πρέπει ἐπομένως νὰ ἐσυλλογίσθῃ καὶ περισσότερον καὶ ἐπειδὴ δὲν συλλογίζεται ὅτι πάμπολλοι ἐκ τῶν γερόντων ἰατρῶν ἔλαβαν, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ ἀθανάτου Ζιμερμάνου, ἀκόμη εἰς τὴν μήτραν ὄντες, λευκὰς τρίχας καὶ ἐπειδὴ δὲν βάλλει ποτὲ εἰς τὸν νοῦν του ὅτι ἕνας νέος δύναται καὶ εἰς ὀλίγα ἔτη νὰ ζήσῃ πολὺν καιρὸν, καὶ νὰ παρατηρήσῃ πολλὰ, — θέλει σὲ πιστεῦσαι ἐτι καλῆτερα. Ἐν γένει, προσπάθει νὰ ὑποσκάπτῃ τῶν ἄλλων τὴν ὑπόληψιν διὰ νὰ εἰσέλθῃς ἐσὺ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀσθενοῦς, ὑποσχόμενος μὲν περισσότερα ἀφ' ὧν δύναται ἐκεῖνοι νὰ ὑποσχεθῶσι, γνωρίζοντες τὰ ὅρια τῆς τέχνης, ἐμπνέων δὲ εἰς τοὺς συγγενεῖς φόβους καὶ ὑποψίας, ἐὰν ἐπιμένωσιν εἰς τὸν ἀκολουθῶσιν τὴν μέθοδόν του. — Μὲ τόσας βδέλλας δὲν θέλει σ' ἀφήσειν διόλου αἷμα! ἢ λέγε, Αὕτη ἡ ψευδοπλευρίτις διὰ νὰ ἰατρευθῆ, πρέπει νὰ κυττάξωμεν τὰ νεῦρα, καὶ ὄχι τὴν χολήν! Ὅλα δὲ ταῦτα πράττε τα μὲ μεγάλην ἀναίδειαν καὶ ἀναίσχυντίαν καὶ τέχνην, διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῆ ἢ πανούργος ἀχρειότης σου.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Σ΄.

Ὅταν κινδυνεύῃ ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἀσθενῆς σου, ζήτηε ὅπως δύνασαι νὰ σκεπάσῃς τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ ἀποδειχθῆς ἀδαῶς.

Ἐν γένει, λέγε πάντοτε ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφέτος ἀποθνησκόντων εἶναι πολὺς, πλὴν ὄχι εἰς τὸν ἀσθενῆ, ἀλλ' εἰς τοὺς συγγενεῖς, εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν μὲν ἀποθάνῃ, σὺ δὲν θέλεις πταίειν, ἐὰν δὲ ὑγιασθῆ, τότε ἡ ἀξία σου θέλει φαίνεσθαι ἐτι μεγαλητέρα. Ἐὰν προβλέπῃς ὅτι ὁ ἀσθενῆς σου μέλλει νὰ ἀποθάνῃ, πρόσφατον ὀλίγον τι καλητερεύσαντα νὰ εὐὸν στείλῃς εἰς τὰ λουτρά. Ἄλλ' ἐὰν τέλος ἀποθάνῃ, τότε ἀπόδος τὸ σφάλμα ἢ εἰς ὅσα ἰατρικὰ μετεχειρίσθῃ πρὶν σε κράξῃ, ἢ διότι σ' ἐκραξεν ἀργά, ἢ διότι ἢ ὁ ἀσθενῆς ἢ οἱ περιεστῶτες δὲν ἐφύλαξαν τὴν διαίταν καὶ τὰς προσταγὰς σου, ἢ ζήτηε νὰ ρίψῃς τὸ σφάλμα εἰς τὰ ἰατρικὰ τοῦ ἀποθηκαρίου, ἢ ὅταν, τέλος, δὲν δύνασαι νὰ εἶρῃς αἰτίαν τοῦ θανάτου εὐλογοφανῆ, ἀπόδος τὴν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον, διηγούμενος πόσον βαρεῖα ἦτον ἢ ἀσθένεια, καὶ δεικνύων μὲ πομπῶδη τῶν συμπτωμάτων περιγραφὴν ὅτι εἶναι θαῦμα ἂν ποτε δυνηθῆ τις νὰ μὴ γείνη θῦμά της.

* ἔπεται ἡ συνέχεια.

* Εἰς ταύτην τὴν περίστασιν δὲν δύναται νὰ ἀποσιωπήσῃ τὸ ἐφεξῆς συμβᾶν, τὸ ὁποῖον ἀδίκως ἠθέλε τις ἐκλάβειν ὡς ἀνέκδοτον. Εὔρεθεις ποτὲ ὁ συγγραφεὺς εἰς συμβούλιον μετὰ τινος ἰατροῦ, τὸν ἰατρὸν ἰαλῆσαι Λατινιστὴν, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐνοήσωσιν οἱ περιστάμενοι ἀνήσυχτοι συγγενεῖς ὁ δὲ ἀπεκρίθη ἀταράχως, Ἐξεύρε ὅτι ἐγὼ δὲν ἰννοῶ τὰ Γραικικά!

ἌΝ εἶχαμεν τοσοῦτον πόσον νὰ φωτισθῶμεν ὅσον νὰ πλουτήσωμεν, ἢ Ἀμάθεια ἠθέλεν ἐξορισθῆν τοῦ κόσμου πολὺ πρότερον τῆς Πενίας.

ΒΙΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ.

Τὰ ἐπόμενα τεμάχια ἐκ τῆς βίβλου τοῦ Ἰωβ ἀνεγνων πάντοτε μετ' ἄκρας ἀγαλλιᾶσεως. Περιγράφουσι τὴν πολιτείαν τοῦ ἀγίου ἐκείνου εἰς τὰς ἡμέρας τῆς εὐδαιμονίας του· εἶναι δ' εἰκὼν ἐλεήμονος καὶ καλοκάγαθου ἀνδρὸς ὡραιότερα ὅποιασδήποτε εἰς ἄλλο βιβλίον εὐρισκομένης.

Ἔνα νὰ ἤμην ὡς τοὺς παρελθόντας μῆνας, ὡς τὰς ἡμέρας ὅτε ὁ Θεὸς με ἐφύλαττεν· ὅτε ὁ λύχνος του ἐφεγγεν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου, καὶ με τὸ φῶς του ἐπεριπατοῦσα εἰς τὸ σκότος· ὅτε ὁ Παντοδύναμος ἦτον ἀκόμη μετ' ἐμοῦ, καὶ τὰ παιδιά μου τριγύρω εἰς ἐμέ· ὅτε ἐπλυνα τὰ βήματά μου με βούτυρον, καὶ ὁ βράχος ἔχυνε δι' ἐμέ ποταμούς ἐλαίου.

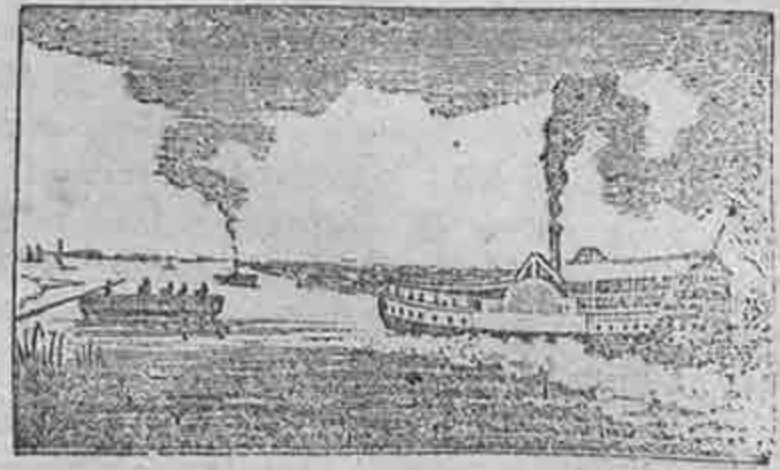
Ἔνα ὅτε τὸ ὠτίον με ἤκουεν, εὐθύς καὶ με ἐμακάριζε· καὶ ὅτε ὁ ὀφθαλμὸς με ἐβλεπεν, ἐμαρτυροῦσεν ὑπὲρ ἐμοῦ· διότι ἐλευθέρονα τὸν πτωχόν, ὁ ὁποῖος ἐφώναζε, καὶ τὸν ὀρφανόν, ὅστις δὲν εἶχε βοηθόν. Ἡ εὐλογία ἐκείνου, ὅστις ἦτον εἰς ἀκμὴν νὰ χαθῆ, ἦλθεν ἐπάνω μου, καὶ ἔκαμνα τὴν καρδίαν τῆς χήρας νὰ ψάλλῃ ἀπὸ χαρᾶν. Ἐγὼ ἤμην ὀφθαλμὸς εἰς τὸν τυφλόν, καὶ ποὺς εἰς τὸν χωλόν· ἤμην πατήρ εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ τὴν κρίσιν τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζα ἐξιχνίασα.

Ἔνα ἔκλαυσα ἐγὼ διὰ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς σκληρὰς ἡμέρας; δὲν ἐλυπήθη ἡ ψυχὴ μου διὰ τὸν πτωχόν; Ἄς με ζυγίσῃ εἰς τὰ ζύγια τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἄς γνωρίσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀκεραιότητά μου. Ἄν κατεφρόνησα τὴν κρίσιν τοῦ δούλου μου ἢ τῆς δούλης μου, ὅταν αὐτοὶ ἐκρίνοντο με ἐμέ, τί λοιπὸν νὰ κάμω, ὅταν σηκόνεται ὁ Θεός; καὶ ὅταν ἐπισκέπτεται, τί θέλω ἀποκριθῆν εἰς αὐτόν; Ἐκεῖνος, ὅστις ἔκαμεν ἐμέ, δὲν ἔκαμε καὶ ἐκεῖνον;

Ἄν ἠρνήθην εἰς τοὺς πτωχοὺς τὴν ἐπιθυμίαν των, ἢ ἐφθαιρα τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς χήρας, ἢ ἐφαγα μόνος τὸ ψωμίον μου, καὶ ὁ ὀρφανὸς δὲν ἐφαγεν ἀπὸ αὐτοῦ· ἂν ἴδα τινὰ νὰ χάνεται δι' ἄλλειψιν φορεμάτων, ἢ πτωχὸν χωρὶς σκέπασμα· ἂν οἱ νεφροὶ του δὲν με εὐλόγησαν, καὶ δὲν ἐθερμάνθη με τὸ μαλλίον τῶν προβάτων μου· ἂν ἐσήκονα τὴν χειρά μου ἐναντίον τοῦ ὀρφανοῦ, ὅταν ἴδα ὅτι ὑπερίσχυα εἰς τὴν πύλν· νὰ πέσῃ ὁ βραχίον μου ἀπὸ τὸν ὤμῳ μου, καὶ ἡ χεὶρ μου νὰ συντριφθῆ ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα!

Ἄν εὐφράνθην εἰς τὸν ἀφανισμόν ἐκείνου, ὅστις με ἐμισοῦσεν, ἢ ἐπεχάρην ὅτε τὸν εὐρήκε κακόν· (ἐγὼ κἂν δὲν ὑπέφερα τὸ στόμα μου νὰ ἀμαρτήσῃ, εὐχόμενος κατάραν εἰς τὴν ψυχὴν του) ἂν οἱ ἄνθρωποι τῆς σκηυῆς μου δὲν εἶπαν, Τίς νὰ μᾶς δείξῃ ἄνθρωπον, ὅστις δὲν ἐχόρτασεν ἀπὸ τὰ σφακτά του, (ὁ ξένος δὲν ἐξενυκτοῦσεν ἐξω· ἤνοιγα τὴν θύραν μου εἰς τὸν διαβάτην) ἂν ὁ ἀγρός μου φωνάζῃ ἐναντίον μου, καὶ κλαίωσιν ὁμοῦ τὰ αὐλάκιά του· ἂν ἐφαγα τὸν καρπὸν του χωρὶς μισθόν, ἢ ἔκαμα νὰ ἐκβῆ ἡ ψυχὴ τῶν γεωργῶν αὐτοῦ· ἄς φυτρώσωσι τρίβολοι ἀντὶ σίτου, καὶ ζιζάνια ἀντὶ κριθαρίου.

ΩΦΕΛΕΙΑΙ ΤΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑΣ.

Ἀτμόπλοια ἐπὶ τοῦ Μισσισσίππου.

Ἡ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΣ ΜΗΧΑΝΗ ἀναντιρρήτως εἶναι μία τῶν σημαντικωτάτων ἐφευρέσεων, ὅχι μόνον διὰ τὴν γιγαντικὴν αὐτῆς δύναμιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πολύμορφον χρῆσιν· καθότι σχεδὸν εἰς πᾶσαν τέχνην, ἥτις ἀπαιτεῖ μηχανῶν ἀπλῶν ἢ συμπεπλεγμένων κινήσιν, ἢ κινήσιν αὐτῆ δίδεται ὑπὸ τῆς ἀτμοκινήτου μηχανῆς κατὰ τρόπον πολὺ ἐντελέστερον καὶ δραστηριώτερον παρὰ διὰ μέσου ὁποιασδήποτε ἄλλης δυνάμεως. Ἄλλ' ἐκ τῶν πολυειδῶν ἐφαρμογῶν τῆς ἀξιολόγου ταύτης μηχανῆς οὐδεμία ἐστάθη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ὠφελιμωτέρα τῆς γενομένης εἰς τὴν ναυτιλίαν. Πόσον θαυμασίως εὐκόλυνε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ἐπιμιξίαν τοῦ πολιτισμένου κόσμου! Ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων, λέγει συγγραφεὺς νεώτερος, ἐχλεύασε τοὺς ἀνθρώπους ἢ τῶν ἀνέμων καὶ κυμάτων ἀκαταστασία· ὑπὸ τούτων ἀντετάσσετο ἐμφραγμα εἰς τὴν πρόοδον τῆς ναυτιλίας, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἴσχυσαν νὰ ὑπερβῶσιν αἱ τῶν νεωτέρων πολυθρύλλητοι βελτιώσεις· κατὰ συνέπειαν δὲ, ἢ τῶν ταξειδίων παροιμιακὴ ἀδηλότης ἐξηκολούθει νὰ τάσσεται μεταξὺ τῶν τῆς ζωῆς ἀδιορθώτων βασάνων. Ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ ταξειδίον ὀλίγων ὥρων ἠδύνατο εἰς ἡμέρας νὰ μακρυνθῆ, οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ποταμοὶ, καὶ οἱ κόλποι καὶ μυχοὶ τῆς θαλάσσης, οἱ μακρὰν εἰς τὰ τῆς ξηρᾶς ἐνδότερα διαπερνῶντες, ἀντὶ τὰ μέγιστα τὸ ἐμπόριον νὰ ὠφελῶσιν, ἐμπόδιζαν μᾶλλον, εἰς πολλὰς περιστάσεις, τὴν ἐσωτερικὴν τῶν ἀνθρώπων συγκοινωνίαν· ὡς δὲ πρὸς τοὺς ποταμοὺς, πολύπονος καὶ ἀνωφελὴς ἦτον ὁ ἀνάπλους αὐτῶν,—ὁ κατὰ τοῦ ρεύματος γινόμενος. Κἄμμίαν δύναμιν δὲν εἶχαμεν ἱκανὴν νὰ κατορθώσῃ τοῦτο. Ἡ ὠφέλεια τῶν ποταμῶν, ὡς ὀργάνων ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, ἦτο κατὰ συνέπειαν πολὺ περιωρισμένη· καὶ ποτὲ πλοῖα δὲν εὐρίσκοντο ταξειδεύοντα ἐπὶ τινος τῶν μεγάλων ποταμῶν, ἐπειδὴ κατὰ μίαν μόνον διεύθυνσιν ἠδύνατο νὰ προσδεύωσι, τουτέστι καταπλέοντα. Ἦσαν ἀχρηστοί, ἐκτὸς διὰ τοῦτο μόνον· εἰς πᾶσαν δὲ χώραν ἢ διὰ τῶν ποταμῶν καὶ τῆς θαλάσσης συγκοινωνία ἦτο κεκολοβωμένη καὶ ἀτελής.

Πρὸς διασάφησιν τῶν παρατηρήσεων τούτων, καταχωρίζομεν ἐκ τοῦ Ἡροδότου τὰ ἐφεξῆς.—Τῶν Ἀσσυρίων τὰ πλοῖα, ὅσα ὑπάγουσιν διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, ὄντα στραγγύλα, ὅλα εἶναι δερμάτινα.

Ἀφοῦ κόψωσιν ἰτέας εἰς τὰ Ἀρμενία βουνά, τὰ ὅποια εἶναι κατὰ τὴν ἄστυν τῆς Ἀσσυρίας, καὶ κατασκευάσωσιν ἀπ' αὐτὰ στραβόξυλα, ἔπειτα τευτόνουσι περὶ αὐτὰ ἕξωθεν τομάρια καὶ τὰ περιστεγάξουσιν, καθὼς τὸ ἔδαφος τῆς οἰκίας, χωρὶς νὰ ξεχωρίσωσι πρύμνην, μήτε νὰ στενεύσωσι πῶραν, ἀλλὰ κάμνοντες τὰ στρογγύλα ὡς ἀσπίδας· μετὰ ταῦτα δὲ γεμίσαντες ὅλον τοῦτο τὸ πλοῖον καλάμια, τὸ ρίπτουσιν εἰς τὸν ποταμὸν νὰ πλέη, βάλλοντες καὶ φορτία. Ὡς ἐπιτοπλεῖστον δὲ καταβιβάζουσιν λαγήνια μὲ κρασίον φοινικεῖον. Διευθύνονται δὲ τὰ πλοῖα αὐτὰ ἀπὸ δύο πλῆκτρα, καὶ δύο ἀνθρώπους στεκομένους ὀρθούς· καὶ ὁ εἰς ἕλκει ἔσω τὸ πλῆκτρον, ὁ δὲ ἄλλος τὸ ὠφεῖ ἔξω. Γίνονται δὲ τὰ πλοῖα αὐτὰ καὶ πολλὰ μεγάλα καὶ μικρότερα· τὰ δὲ μεγαλώτατα ἐξ αὐτῶν χωροῦσι γόμον καὶ πέντε χιλιάδων ταλάντων. Μέσα δὲ εἰς κάθε πλοῖον ἔχουσι καὶ ἓνα γάδαρον ζωντανόν, καὶ εἰς τὰ μεγαλώτατα περισσοτέρους. Ἀφοῦ λοιπὸν φθάσωσι πλείοντες εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ διαφύσωσι τὸ φορτίον, πωλοῦσι τὰ στραβόξυλα τοῦ πλοίου καὶ τὰ καλάμια ὅλα, τὰ δὲ τομάρια φορτώσαντες εἰς τοὺς γαδάρους, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν Ἀρμενίαν· διότι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πλεύσωσι πρὸς τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ διὰ τὴν ὄρμην αὐτοῦ· καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον κάμνουσι καὶ τὰ πλοῖα τῶν ὄχι ἀπὸ ξύλα, ἀλλ' ἀπὸ τομάρια. Ὅταν δὲ ἐλαύνοντες τοὺς γαδάρους τῶν φθάσωσιν ὀπίσω εἰς τὴν Ἀρμενίαν, κατασκευάζουσιν ἄλλα πλοῖα κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Ἐὰν πλοῖα τῶν λοιπῶν τοιαῦτα εἶναι.*

Σχεδὸν παρόμοιον τι ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Μισσισιπίπου, ὅστις ῥεεῖ πρὸς πέντε ἢ ἕξ μίλια τὴν ὥραν. Πλοῖαρχοὶ τινες, οἱ ὅποιοι ἔργον εἶχαν νὰ μεταφέρωσιν εἰς τὴν Νέαν Αὐρηλίαν (New Orleans) τὰ προϊόντα τοῦ ἐνδοτέρου, φθάνοντες εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην πόλιν, διέλυαν τὰ πλοῖα τῶν, ἐπώλουν τὴν ξυλικὴν, καὶ ὑπέστρεφαν ὀπίσω διὰ ξηρᾶς· καθότι ἀνάπλευσις τοῦ ποταμοῦ, ἐκ τῆς Νέας Αὐρηλίας εἰς τὸ Πιττσβούργον (περὶ τὰ 2,000 μίλια), μόλις ἤμπορει νὰ τελειωθῇ, μὲ ὅποιονδήποτε κόπον, εἰς ὀλιγώτερον παρὰ τέσσαρας μῆνας.

Ὅχι δὲ μόνον εἰς τὸν Εὐφράτην τῆς Μεγάλης Ἀσίας καὶ τὸν Μισσισιπίπην τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἡμέτερα πελάγη εὐρίσκωμεν ἀξιοσημεῖωτον παράδειγμα τῆς προξενουμένης ὑπὸ τῶν ῥευμάτων εἰς τὴν ναυτιλίαν βραδύτητος. Τίς ἀγνοεῖ ὅτι διὰ τὸ ῥεῦμα τοῦ Ἑλλησπόντου τὰ κοινὰ πλοῖα ἐνίστη ἀπαιτοῦν τὸσαῦτας ἡμέρας νὰ ὑπάγωσιν ἀπὸ Σμύρνης εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅσας τὰ ἀτμόπλοια δὲν χρειάζονται ἡμέρας; μὲντὸς δὲ τῶν ῥευμάτων, πόσον ἐμπόδιον καὶ πόσῃ ὀχληρᾷ βραδύτητι δὲν ἐπιφέρουν εἰς τοῦ Αἰγαίου Πελάγους τὴν ἀνάπλευσιν οἱ κατ' αὐτὸ πνέοντες ἔτησιαι;

Ταῦτα ὅμως πάντα ἐξουθενούσα ἡ ἀτμοπλοῖα, μα-

ταιόνει ἐπίσης καὶ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ῥευμάτων τὴν ὄρμην. Τὸ διὰ Θαλάσσης ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Κωνσταντινούπολιν ταξίδιον γίνεται τὴν σήμερον μὲ περισσοτέραν εὐκολίαν καὶ βεβαιότητα, παρὰ μ' ὅσῃν ἀρχήτερα τὸ διὰ ξηρᾶς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βιέννην. Ἐὰν μόνῃ ποτὲ μεγαλοπόταμα στενοχωροῦνται σήμερον ἀπὸ πλοῖα· αἱ εἰς τὰς ὄχθας αὐτῶν κῶμαι ἀνυψώθησαν εἰς ἐμπορικωτάτας πόλεις· ἢ τῶν ὑδάτων ἀντίστασις δὲν ἰσχύει πλέον νὰ ἐμποδίσῃ τῶν ἀτμοπλοίων τὴν διάβασιν. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τακτικῶς διαπλέουσι σχεδὸν πάντα ποταμόν· πρὸ πολλοῦ ὑπάρχουν ἐπὶ τοῦ Γάγγου, καὶ ἄλλων μεγαλοποτάμων τῆς Ἰνδίας. Οἱ ποταμοὶ, αἱ λίμναι, οἱ κόλποι, καὶ τὰ στενὰ πελάγη τῆς Εὐρώπης ἀδιακόπως συχνάζονται ὑπὸ τοῦ πανταχοῦ παρόντος ἀτμοκινήτου. Ἐσχάτως δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἀχανὴς Ἀτλαντικὸς κατέστη τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπηρέτης.

Εἰς τὸν προσεχῆ ἀριθμὸν θέλομεν ἱστορήσειν τὴν ἀρχὴν καὶ πρόοδον τῆς ἀτμοπλοίας, ἐπομένως δὲ περιγράψειν τὴν ἀτμοκίνητον μηχανήν.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ἈΝΤΙΠΑΡΟΥ.

Τὸ σπήλαιον τῆς Ἀντιπαρού εἶναι περίεργον τῆς φύσεως ἀξιολογώτατον. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐγνώριζαν αὐτὸ καὶ οἱ ἀρχαῖοι· ἀλλὰ πρῶτος ἐκ τῶν νεωτέρων ἐπεσκέφθη αὐτὸ ὁ Ἰταλὸς Μάγνης, τὴν δεκάτην ἐβδόμην ἑκατονταετηρίδα· ἐπομένως δὲ καὶ ὁ Τουρνεφόρτιος, καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἀκριβῶς αὐτὸ περιέγραψαν. Τὸ ἄνοιγμα, ὃθεν εἰσέρχεται τις, εὐρισκόμενον παρὰ τὴν κορυφὴν βουνοῦ, εἶναι καμάρια χαμηλὴ, ὑπὸ τραχέων ἀποτόμων βράχων ἐσχηματισμένη, περὶ τὰ τριάκοντα βήματα πλατεῖα, διχοτομημένη δὲ ὑπὸ φυσικῶν τινῶν στύλων. Ἐξακολουθεῖ τὸ πέρασμα τοῦτο ὑπὲρ τοὺς εἰκοσιπέντε πήχεις, τελειόνον εἰς κρημνόν, ὁ ὁποῖος καταβαίνεται μὲ τὴν βοήθειαν σχοινίων, δεμένων περὶ τοὺς σταλακτίτας· ἀφοῦ δὲ προβῇ τις ὀλίγον ἐπέκεινα ὑπὸ σειρὰν τραχέων λίθων, εὐρίσκει πάλιν κατάβασιν, ἀλλ' οὐχὶ οὕτω ἀπόκρημον, ὡς τὴν προτέραν. Ἄλλο πέρασμα, τέσσαρας πήχεις ὑψηλόν, τρεῖς δὲ πλατὺ, αἱ πλευραὶ καὶ ἡ καμάρωτή στέγη τοῦ ὁποῖου, συνιστάμεναι ἐξ ἐρυθροῦ τε καὶ λευκοῦ στίλβοντος μαρμάρου, ἔχουν τὸσαύτην λειότητα, ὡς νὰ ἦσαν τεχνουργημένοι, ἄγει εἰς τρίτον κρημνόν, τὰ πλάγια τοῦ ὁποῖου φαίνονται ὡς κατεσκευασμένα ὑπὸ πετρῶν πολυτίμων, τῶν ἀμεθύστων λεγομένων. Ἐπεταὶ ἀκολούθως πέρασμα κατωφερὲς ὡς διακοσίων ἐβδομήκοντα πηχῶν, ἐκατέρωθεν τοῦ ὁποῖου αἱ ἀπολιθώσεις λαμβάνουν τὸ φαινόμενον ῥακώδους παραπετάσματος κατὰ μέρος ἐξηπλωμένου, κάποτε δὲ ὄψεων σπειρηδὸν τετυλιγμένων· τοῦτο ἄγει εἰς τὴν τετάρτην καὶ τελευταίαν κατάβασιν. Εἰς τὴν πυθμένα εὐρίσκει τις τὸ μεγαλοπρεπὲς σπήλαιον, 160 πήχεις μακρόν, 150 πλατὺ, 27 δὲ ὑψηλόν· εἶναι καμάρια εὐμεγέθης ἀπὸ λευκοῦ μαρμάρου, μεγάλους στα-

* Κλειώ, 184. Μετάφ. Ἀ. Ραφινού.

λακτίτας έχουσα κρεμαμένους ἐκ τῆς ὀροφῆς, τὸ μὲν μῆκος δέκα ποδῶν, τὸ δὲ πλάτος ὅσον ἢ ὀσφὺς ἀνδρὸς, μετὰ στεφανῶν καὶ φύλλων πολυαρίθμων ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης· τὸ ἔδαφος εἶναι τραχὺ καὶ ἀνώμαλον, μὲ διάφορα ποικιλόχροα κρύσταλλα καὶ σταλαγμίτας ἀνυφουμένους· κατὰ δὲ τὸ μέσον ὑπάρχει ἓνας, εἴκοσι πόδας τὴν διάμετρον, καὶ εἰκοσιτέσσαρας ὑψηλὸς, καλούμενος ἀγία τράπεζα ἢ θυσιαστήριον ἐκ τοῦ ἀκολούθου ἀξιομνημονεύτου περιστατικοῦ. Ὁ Μαρκέσιος de Nointel, πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἐπὶ Λοδοβίκου Δεκάτου Τετάρτου πρὸς τὸν Σουλτάνον τῆς Τουρκίας, τυχὼν νὰ διαβαίῃ τὸ Ἀρχιεπέλαγος περὶ τὸν καιρὸν τῶν Χριστουγέννων, 1673, ἀπεφάσισε νὰ ἐορτάσῃ ἐντὸς τοῦ σπηλαίου. Ἐφώτισε λοιπὸν αὐτὸ μ' ἑκατὸν μεγάλας λαμπάδας, καὶ τετρακισχιλίους λύχνους, τὸ φῶς τῶν ὁποίων ἀντανაკλώμενον ἀπὸ τῶν λευκῶν κρυστάλλων, πρέπει σχεδὸν νὰ ὑπερέβαινε κατὰ τὴν λαμπρότητα πᾶν ὃ, τι ὁ ὀφθαλμὸς ποτὲ ἶδε. Πλέον παρὰ πεντακόσιοι παρευρέθησαν εἰς τὴν μεσονύκτιον λειτουργίαν ταύτην· σώζεται δὲ αὐτῆς ἡ μνήμη δι' ἐπιγράμματος ἐπιβλεπομένου ἐπιγειτονεύοντος βράχου.

Ὁ περιηγητὴς Μάγνης, ὁ πρῶτος τὸ σπήλαιον τοῦτο περιγράψας, ζωηρῶς εἰκονίζει τὰ ἐκ τῆς θέας αὐτοῦ προξενηθέντα αἰσθήματα.

Μαθὼν, — λέγει, — ἀπὸ τοὺς Παρίους, ὅτι εἰς τὸ νησίον τῆς Ἀντιπάρου εὐρίσκετο γιγαντιαῖος ἀνδριάς κατὰ τὴν εἰσοδὸν ἀντροῦ τινὸς, ἀπεφάσισα νὰ ὑπάγω εἰς θεωρίαν αὐτοῦ. Ἀποβάντες λοιπὸν εἰς τὴν νῆσον, καὶ ὀδεύσαντες τέσσαρα περίπου μίλια δι' ὠραίων πεδιάδων καὶ καταφύτων γαιῶν, ἐφθάσαμεν τέλος εἰς μικρὸν τινα λόφον, ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὁποίου ἔχαινε φρικωδέστατον ἄντρον. Κατὰ πρῶτον ἐφόβισεν ἡμᾶς τὸ σκότος αὐτοῦ, καὶ κατέστειλε τὴν περιέργειάν μας· συνελθόντες ὅμως ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκπληξιν, ἐμβήκαμεν τολμηρῶς· μόλις δὲ προσχωρήσαμεν εἴκοσι βήματα, καὶ παρέστη ἐνώπιόν μας ὁ τοῦ γίγαντος νομιζόμενος ἀνδριάς. Ταχέως ἐνόησαμεν, ὅτι ὁ γίγας καλούμενος ὑπὸ τῶν ἀμαθῶν ἐγχωρίων δὲν ἦτον ἄλλο εἰμὴ κρυσταλλώδης σύμπηξις, γεννηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὕδατος, σταλάζοντος ἐκ τῆς ὀροφῆς τοῦ σπηλαίου, καὶ βαθυμηδὸν σκληρυνθέντος εἰς σχῆμα, τὸ ὁποῖον φαντασία ἐπτοημένη εἶχε μεταμορφώσειν εἰς τέρας. Κεντηθέντες ὑπὸ τοῦ παραδόξου φαινομένου τούτου, προέβημεν ἐπιπεραιτέρω, εἰς ζήτησιν καινῶν θαυμάτων εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦτο κατοικητήριον. Ὅσον δὲ προσχωρούσαμεν, νέα θαύματα παριστάνοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας· τὰ λευκὰ καὶ πράσινα κρύσταλλα, εἰς δένδρα καὶ θάμνους ἐσχηματισμένα, παρίσταναν εἶδος ἀπολιθωμένου ἄλσους. Ἡῴξαν δὲ τὸσον μᾶλλον τὸ θάμβος μας, καθ' ὅσον ἐγνωρίζαμεν ὅτι ἦσαν ἀπλῶς τῆς φύσεως προϊόντα, ἥτις, μονήρης μέχρι τοῦδε, εἶχε παιδιᾶς χάριν παρασκευάσειν τὴν μεγαλοπρεπῆ σκηνὴν πρὸς ἰδίαν αὐτῆς τέρψιν. Ἄλλ' εἰσέτι ὀλίγα μόνον ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ σπηλαίου εἶχαμεν ἰδεῖν, καὶ εἰς μόνην τὴν στοᾶν τοῦ καταπλη-

κτικοῦ τούτου ναοῦ ἤμεθα ἐμβιβασμένοι. Εἰς μίαν κόγχην τοῦ ἡμιπεφωτισμένου τούτου μυχοῦ, ἐφαίνετο ἀνοιγμα ὡς τρεῖς πόδας πλατὺ, ἄγον εἰς τόπον ὀλοσκοτεινον, ὅστις, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν ἐνὸς τῶν ἐγχωρίων, περιεῖχε μόνον δεξαμενὴν ὕδατος. Πρὸς δοκιμασίαν, ἐρρίψαμεν ὀλίγας πέτρας, αἰτίνες, ἱκανὴν ὥραν κατακυλίσασαι, ἐκτύπησαν τέλος εἰς κοίτην ὕδατος. Πλὴν, διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν ἐτι μᾶλλον, κατεπίσαμεν ναύτην Ἑλληνα διὰ τῆς ὑποσχέσεως γενναίου δώρου ν' ἀποτολήσῃ ἐντὸς εἰς τὸ στενὸν τοῦτο ἀνοιγμα. Ἀφοῦ δὲ περίπου ἐν τεταρτημόριον τῆς ὥρας διέμεινεν εἰς αὐτὸ, ἐπέστρεψε, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα ὠραῖά τινα τεμάχια λευκοῦ μαρμάρου, ἀνώτερα πάσης τέχνης.

Τοῦτο φυσικὰ ἐτι μᾶλλον διήγειρε τὴν περιέργειαν τοῦ ἀνδρός. Μεθ' ὅλης αὐτοῦ τῆς συνοδίας ἐμβήκεν εἰς τὸ ἀνοιγμα· πάντες δὲ, λαμπάδας ἔχοντες, ἠκολούθησαν ἀλλήλους εἰς τὸν μέγαν θάλαμον. Ἐνταῦθα ἐφείλκυσε διαμιάς ὄλην τὴν προσοχὴν αὐτῶν λαμπρότατον θέαμα. Ἡ ὑψηλὴ καὶ μεγαλοπρεπῆς στέγη, κρεμάμενα ἔχουσα ἐξ αὐτῆς κρύσταλλα ὡς ὕαλος διαφανῆ, στερεὰ δὲ ὡς μάρμαρον, — αἱ πλευραὶ ὑπὸ παντοιομόρφων ἀπολιθώσεων κατεσκευασμένα, — οἱ σταλακτίται μὲ τὰ πολυειδῆ αὐτῶν σχήματα, στύλων, θρόνων, βωμῶν, κτλ., συνεχρότου ὅλα ὁμοῦ θέαμα, τὸ ὁποῖον δικαίως ἔκαμε βαθυτάτην ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ περιηγητοῦ.

Ἄλλὰ μολονότι τὸ σπήλαιον εἶναι τὸσον ὠραῖον καὶ ἀξιοθαύμαστον, φαίνεται ὅμως ὅτι πολὺν κόπον δοκιμάζει τις ἕως νὰ εἰσέλθῃ. Παρατρέχοντες ὅσας δυσκολίας ἱστορεῖ ὁ Τουνεφόρτιος, καταχωροῦμεν ἀπόσπασμα ἐξ ἄλλου περιηγητοῦ, ὅστις, ἀφοῦ διεπέρασε τὸ ἡμισυ τῶν βασάνων, ἰδοὺ τίνι τρόπῳ φανερόναι τὴν θλίψιν του.

Καὶ πρότερον ἀπὸ καρδίας μετανοημένος διὰ τὴν ἐκστρατείαν μου, τώρα πλέον ἔπεσα εἰς ψυχρὸν ἰδρώτα, καὶ διόλου ἀπελπίσθην· ἐξ ὅλης ψυχῆς κατηρώμην τοὺς ὅσοι ἐπισκεφθέντες τὸ ἄντρον τοῦτο περιέγραψαν αὐτὸ εἰς τρόπον, ὥστε νὰ παρακινῶσιν ἄλλους νὰ ἐρχονται, ἀλλ' ἐσιώπησαν περὶ τῶν τῆς ὁδοῦ βασάνων. Εἰς τὸ μέσον τῶν σκέψεων τούτων, καὶ εἰς τὸ πληκτικώτατον τοῦ σπηλαίου μέρος, ἐξαίφνης ἐχάσαμεν τέσσαρας ἀπὸ τοὺς ἐξ ὁδηγούς μας. Πόση φρίκη μὲ κατέλαβεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην! Ὁ τόπος ἐγινε χιλιᾶκις μαυρότερος καὶ φρικωδέστερος δι' ἔλλειψιν τῶν λαμπάδων αὐτῶν· καὶ τίποτε ἄλλο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν δὲν ἐπείριμενα πλὴν νὰ τοὺς ἀκολουθήσω εἰς κάμμιαν τῶν λιμνῶν, ὅπου ἀδιστακτικῶς ἐπίστευα ὅτι εἶχαν πέσειν. Οἱ δύο ἀπομείναντες ὁδηγοὶ ἔλεγον μὲν πᾶν ὅ, τι ἠδύναντο πρὸς παρηγορίαν, καὶ ὑπέσχοντο ὅτι μετ' ὀλίγον ἠθέλαμεν ἰδεῖν πάλιν τοὺς ἄλλους τέσσαρας, καὶ ὅτι ἐπλησιάζαμεν εἰς τὸ τέλος. Ἴσως δὲ οἱ λόγοι οὗτοι ἐχρησίμευσαν εἰς τοὺς συντρόφους μου· ἀλλ' ἐγὼ τίποτε δὲν ἐπίστευα εἰμὴ μόνον τὸ τελευταῖον, τουτέστιν ὅτι μᾶς ἔλειπεν ὀλίγον νὰ βυθισθῶμεν εἰς κἀνὲν λιμνίον, ἢ νὰ κατακυλισθῶμεν ἀπὸ τινος κρημνοῦ. Εἶχε δὲ τώρα

καταντήσῃ ἡ δίοδος στενωτάτη, καὶ ἡμεδα ὑπόχρεοι νὰ ἔρπωμεν τετραποδιστὶ ἐπὶ βράχων ἀποτόμων, ὅτε μᾶς συνέβη τὸ χεῖριστον ἀπάντων· ἐξαίφνης, καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς λυπηρᾶς ἀμηχανίας μου, ἤκουσα μικρὸν τινα φιδυριστικὸν θόρυβον, καὶ εὐρέθην εἰς παντελῆ καὶ ἀπερίγραπτον σκότος. Οἱ ὀδηγοὶ ἐφώναζαν μὲν πρὸς ἡμᾶς μεθ' ἰλαρᾶς φωνῆς, καὶ εἶπαν ὅτι κατὰ δυστυχίαν εἶχαν πέσειν αἱ λαμπάδες των εἰς λάκκον ὕδατος· ἀλλ' ὅτι μετ' ὀλίγον ἠθέλαμεν φθάσειν τοὺς λοιποὺς, ἀφ' ὧν πάλιν νὰ τὰς ἀνάψωσι· διαβεβαιοῦντες συγχρόνως ὅτι κίνδυνος δὲν ὑπῆρχε, καὶ ὅτι ἐχρεωστοῦμεν μόνον νὰ ἔρπωμεν εἰς τὰ ἔμπροσθεν. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀπεφάσισα νὰ πλαγιάσω καὶ ν' ἀποθάνω ἐκεῖ ὅπου ἤμην. Εἰς τῶν ὀδηγῶν μας, παρατηρήσας ὅτι δὲν προώδεα, ἐπλησίασε, καὶ σφίγγας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἄνωθεν τῶν ὀφθαλμῶν μου, μ' ἔσυρεν ἔμπρὸς ὀλίγα βήματα.

Ὁ εὐγενὴς οὗτος περιηγητὴς δὲν εἶχεν, ὡς φαίνεται, τὴν ἀπαιτουμένην ἀνδρείαν πρὸς κατορθωσιν τοῦ σκοπομένου· ὅθεν τυφλώσας ὁ ὀδηγὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἔσυρεν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον· ἐκεῖ δ' ἐξετύφλωσεν αὐτὸν, καὶ ἡ λαμπρότης τοῦ σπηλαίου, αἴφνης παρασταθεῖσα, καὶ τὰς ὄψεις αὐτοῦ θαμβώσασα, τοῦ ἐξήλειψεν ἀπὸ τὴν μνήμην τοὺς κόπους τῆς καταβάσεως.

Ἄλλὰ τίς ἡ ἀρχὴ τοιοῦτου κρυσταλλώδους ἀντροῦ; Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ὀλίγον διάστημα θέλομεν ἀφιερῶσαι. Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ σπήλαιον αὐτὸ εἶναι μία τῶν φυσικῶν ἐκείνων κοιλοτήτων, αἵτινες τόσον ἀφθόνως ὑπάρχουν εἰς πᾶν μέρος τῆς οἰκουμένης, τὸ κρυσταλλῶδες ἀπόθεμα ἐξηγήθη ἄριστα ὑπὸ τοῦ κυρίου de Choiseul. Τὸ διὰ τῶν σχισμῶν τοῦ βράχου ἐξερχόμενον ὕδωρ φέρεται μεθ' ἑαυτοῦ εἰς διαλελυμένην κατάστασιν μόρια πολυάριθμα τιτανώδους ὕλης· καὶ ὅποταν μὲν ἡ ὑγρασία ἦναι ὀλιγωτάτη, τοῦ ὕδατος σχηματιζομένου εἰς ρανίδας ἐπὶ τῆς στέγης καὶ τῶν πλευρῶν, καὶ τέλος ἐξατμιζομένου, ἡ μένουσα τιτανώδης ὕλη συμπήγνυται. Ὁ οὕτω δὲ σχηματισθεὶς πυρὴν λαμβάνει ἀδιακόπως προσθήκας ἐκ νέας ὑγρασίας κατερχομένης ὡς πρότερον. Ὁμοίως μὲ κρύσταλλα κρεμάμενα ἐκ βράχων ὑπὸ χειμάρρου κλυζομένων, οἱ σταλακτῖται μεγαλύνονται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἔτι διαφυλάσσοντες τὸ κωνικὸν σχῆμα, τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ τρόπου τῆς αὐτῶν σχηματίσεως. Ἄλλ' εἰς στραγγίξῃ ἄνωθεν τὸ ὕδωρ ἀφθονώτερον, αἱ ρανίδες, μὴ λαμβάνουσαι καιρὸν νὰ ἐξατμισθῶσιν εἰς τὴν αὐτῶν δίοδον, πίπτουσι διὰ τοῦτο εἰς τὸν πυθμένα τοῦ σπηλαίου, καὶ παράγουν ἐκεῖ τιτανώδεις συμπήξεις, ἄνω ἐκτεινομένης, καθόσον αἱ ἀπὸ τῆς στέγης τείνουν πρὸς τὰ κάτω· ὥστε, προϊόντος τοῦ χρόνου, αἱ ἄκραι αὐτῶν συνενοῦνται. Τοιοῦτοτρόπως σχηματίζεται στήλη, ἀτελής μὲν κατὰ πρῶτον, ἀλλὰ βαθμηδὸν μεγαλυνομένη ἐκ τῶν αὐτῶν αἰτιῶν, αἵτινες πρῶτον αὐτὴν παράγαγον. Τοιαύτην ἐξήγησιν κάμνει ὁ Choiseul τῆς γεννήσεως τῶν στύλων καὶ τῶν ἄλλων φανταστικῶς ἐσχηματισμένων ὄγκων, ὡς καὶ τῶν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς

ἐξαρτωμένων κρυστάλλων, εἰς τὸ τῆς Ἀντιπάρου πολυθρύλλητον καὶ δικαίως θαυμαζόμενον Σπήλαιον.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἄριθ. 1.

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑΝ ΟΙ ΠΡΟΠΑΤΟΡΕΣ ΗΜΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ;

Εἴαν κάνεῖς σὲ ἠρώτα τίνι τρόπῳ ἐγίνες Χριστιανός, ὁποῖαν ἀπόκρισιν ἠθέλες δώσειν; Ἴσως, ὅτι Χριστιανός εἶμαι, διότι ἐγεννήθην καὶ ἀνετράφη ἐν Χριστιανικῷ τόπῳ, καὶ διότι οἱ γονεῖς μου ἦσαν Χριστιανοί, καὶ μ' ἐδίδαξαν νὰ πιστεύω τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἐὰν δὲ καὶ εἰς τοὺς γονεῖς σου ἀπετείνετο ἡ αὐτὴ ἐρώτησις, ἐνδεχόμενον τὴν αὐτὴν νὰ ἐδίδαν ἀπόκρισιν. Ἡμῶν καὶ ἐκεῖνοι νὰ εἴπωσιν ὅτι οἱ γονεῖς αὐτῶν τοὺς ἀνέθρεψαν ὡς Χριστιανούς· καὶ οὕτω καθεξῆς.

Πλὴν γνωρίζεις ὅτι πάντοτε τὸ πρᾶγμα δὲν εἶχεν οὕτω. Γνωρίζεις ὅτι ἓνα καιρὸν ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον. Γνωρίζεις ὅτι ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῶν οἱ προπάτορες ἡμῶν Ἕλληνας ἐλάτρευαν πολυάριθμους θεοὺς καὶ θεᾶς, καὶ ὅτι μετέπειτα οἱ μαθηταὶ καὶ ὀπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπέστρεψαν αὐτοὺς εἰς τὴν θρησκείαν του.

Ἐὰν δὲ τοὺς προγόνους ἡμῶν, τοὺς λατρεύοντας τὸν Κρόνον καὶ τὸν Δία, τὴν Ἥραν καὶ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τοὺς ἄλλους ψευδεῖς θεοὺς, ἠρωτοῦσέ τις περὶ τῶν βάσεων τῆς πίστεως αὐτῶν, ἠδύνατο ἐξίσου ν' ἀποκριθῶσιν, ὅτι αὕτη ἦτον ἡ θρησκεία τοῦ τόπου των, καὶ ταύτην εἶχαν μάθειν παρὰ τῶν ἰδίων γεννητόρων. Αὐτὸ τοῦτο ἐμποροῦν νὰ εἴπωσι καὶ οἱ σημερινοὶ εἰδωλόλατραι, ὡς καὶ οἱ μεθ' ἡμῶν συνοικοῦντες Μωαμεθανοί.

Ἄλλὰ σὺ ἄρα τοσοῦτον ἀλόγως παραδέχεσαι τὴν ἀλήθειαν τῆς θρησκείας σου, ὅσον ὁ Ἑθνικὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς ἰδικῆς του; Νομίζεις ὅτι δὲν ὑπάρχουν καλῆτεροι βάσεις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως; Καὶ ἂν φρονῆς ὅτι ὑπάρχουν, ἀγνοῆς δὲ αὐτάς, δὲν σε φαίνεται ἀναγκαῖον νὰ γνωρίσης ὁποῖαι εἶναι, καὶ νὰ γένης ἱκανός νὰ ἀποδίδῃς λόγον ἰσχυρότερον; Οἱ Ἑθνικοὶ πιστεύουν ὅσα εἶπαν εἰς αὐτοὺς οἱ γονεῖς των, μόνον διὰ τὸν λόγον αὐτὸν, καὶ παραδέχονται τὴν καθεστῶσαν θρησκείαν καθὸ θρησκείαν τῆς πατρίδος, καὶ καθὸ μαρτυρουμένην ὑπὸ τῶν σοφωτάτων ὁμοεθνῶν. Ἄν δὲ καὶ σὺ εὐχαριστῆσαι οὕτω νὰ πράττης, τότε, ἂν καὶ μεγίστη διαφορὰ ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχη μεταξὺ τῆς ἰδικῆς σου καὶ τῆς ἐκείνων θρησκείας, ἡ ἐλαχίστη ὁμως διαφορὰ δὲν ὑπάρχει ὡς πρὸς τὰς βάσεις τῆς ἰδικῆς σου καὶ τῆς ἐκείνων πίστεως. Ἐὰν, παραδείγματος χάριν, δέκα τινὲς ἀκούσωσι διαφοροτρόπως ἱστορουμένην τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, καὶ ἂν ἕκαστος πιστεύσῃ ὅτι παρὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἔτυχε ν' ἀκούσῃ, τότε, ἂν ἐκ τῶν δέκα διηγήσεων αἱ ἐννέα ὑπάρχωσι ψευδεῖς, ἡ δὲ μία μόνη ἀληθής, ὁ τυχὼν ν' ἀκούσῃ τὴν ἀληθῆ φρονεῖ

ὁρθῶς μόνον κατὰ τύχην, καὶ δὲν πιστεύει μὲ καλητέραν βάσιν παρ' οἱ λοιποί. Ταυτοτρόπως, ἐὰν διάφοροί τινες πρεσβεύωσιν ἕκαστος τὴν θρησκείαν τῶν προπατόρων αὐτοῦ, καὶ δὲν ἔχωσιν ἄλλον τινὰ λόγον, μήτε ζητῶσιν ἄλλον τινὰ λόγον, τότε, ἂν καὶ εἰς αὐτῶν ἐνδέχεται νὰ πιστεῦῃ ἀληθινὴν θρησκείαν, οἱ δὲ λοιποὶ ψευδεῖς, σαφές ὅτι δὲν ἐπιστηρίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς βάσεις καλητέρας παρ' ἡ ἐκείνων. Τὸ μὲν ὑπ' αὐτοῦ πιστευόμενον ἐμπορεῖ καθ' ἑαυτὸ νὰ ἦναι ὁρθόν· ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἔχει περισσότερον δίκαιον νὰ τὸ πιστεῦῃ παρ' ὅσον ἔχουν οἱ ἄλλοι.

Νομίζεις ἄρα γε ὅτι καθεὶς ὀφείλει νὰ πιστεῦῃ τὴν πατροπαράδοτον θρησκείαν, χωρὶς νὰ ἐρευνᾷ ἐὰν ἀληθεύῃ, ἀλλ' ἀρκούμενος ψιλῶς εἰς τὸ Αὐτὸς ἔφα, εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῶν πρὸ αὐτοῦ; * Ἄν οὕτως ἔχη, κακῶς ἐπραξάν οἱ πρόγονοί μας, ἀπαρνηθέντες τὸν Ἑλληνισμόν, καὶ τὸν Χριστιανισμόν ἀσπασάμενοι. * Ὅτε οἱ Ἀπόστολοι καὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ περιήρχοντο τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, Μακεδονίαν, καὶ Ἑλλάδα, εὐαγγελιζόμενοι, καθεστῶσα θρησκεία εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς τόπους ἦτον ἡ εἰδωλολατρεία· ταύτην οἱ κάτοικοι εἶχαν διδάχθῃν ὑπὸ τῶν ἰδίων προπατόρων, πολλοὶ μάλιστα ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν μεγαλονοήμονες πολιτικοί, εὐγλωττοὶ ῥήτορες, καὶ ἄριστοι συγγραφεῖς· ἐὰν λοιπὸν τὸ πατροπαράδοτον ἀπλῶς ἦτον ἰκανὸς λόγος πρὸς διατήρησιν τῶν θρησκευτικῶν καθεστώτων χωρὶς τινος ἐρεύνης, ἔπρεπε κατὰ χρέος ν' ἀποβάλλωσι τὸ εὐαγγέλιον, καὶ νὰ διαμίνωσιν Ἑθνικοί. Τοῦτο δὲ γνωρίζομεν ὅτι πολλοὶ τῶν ἐπραξάν, μηδεμίαν δόντες ἀκρόασιν εἰς τοὺς Ἀποστόλους καὶ εἰς ἄλλους, οἵτινες παρίσταναν ἀποδείξεις, ὅτι * οὐ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνώρισαν αὐτοῖς τὴν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν. Β'. Πέτ. α'. 16.

Ἄλλ' οἱ Ἑθνικοὶ οὗτοι δὲν ἐφέρθησαν φρονιμώτερα τῶν ἄλλων ἐκείνων, ὅσοι, ἐρευνήσαντες ἐπιμελῶς, τὸν Χριστιανισμόν ἐνηγκαλίσθησαν. Ἰσχυροὺς λόγους πρέπει νὰ εἶχαν οἱ δεῦτεροι οὗτοι διὰ νὰ πράξωσιν ὡς ἐπραξάν. Τὸ φιλομετάβολον ἀπλῶς, ἢ ἀνόητός τις φαντασία, δὲν ἐπέστρεφεν αὐτούς· ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι πολλοὶ εἶχαν νὰ ὑπομένωσι τὸν χλευασμὸν καὶ τὸν φόγον, ἐνίοτε δὲ καὶ διωγμὸν, ἀπὸ τοὺς φίλους αὐτῶν καὶ συμπατριώτας. Τὸ δ' ἔτι σημαντικώτερον, Χριστιανοὶ γινόμενοι, εἶχαν νὰ μεταβάλλωσι τὸν τρόπον τοῦ ζῆν, καὶ ν' ἀπαρνηθῶσι πολλὰς ἐξείας πονηράς, τὰς ὁποίας ἀνείχοντο αἱ τῶν Ἑθνικῶν θρησκείαι. Οἱ Ἀπόστολοι, καὶ μάλιστα ὁ Παῦλος, συχνάκις ἀναφέρουν τὰς βδελυρὰς κακίας, εἰς τὰς ὁποίας οἱ ἐκ τῶν Ἑθνῶν ἦσαν ἐκδοτοί. Ἐφεσ. β'. 1. * Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἀμαρτίαις, ἐν αἷς ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, ποιῶντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, συνεζωποίησεν. Ὁ Πέτρος λέγει τοὺς Χριστιανούς, πρὸς τοὺς ὁποίους γράφει (Α'. Πέτ. δ'. 3.), * Ἀρχετὸς ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν Ἑθνῶν

κατεργάσασθαι· τουτέστιν, ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἔζων ὡς οἱ Ἑθνικοὶ, ἀκολουθοῦντες τὰς ἀμαρτωλοὺς αὐτῶν κλίσεις· ἐν ᾧ, λέγει, * ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν. Καὶ εἰς ἄλλα δὲ πολλὰ μέρη τῆς Καινῆς Διαθήκης γίνεται μνήμη τῆς παρὰ τῶν Χριστιανῶν ἀπαιτουμένης βίου μεταβολῆς.

Δῆλον δὲ ὅτι δυσκολώτατον πρᾶγμα εἶναι ν' ἀπορρίψῃ τις τὰς παιδιόθεν αὐτοῦ ἐξείας, καὶ τὴν τῶν ἐγγυρίων θεῶν εὐλάβειαν, τῶν ὁποίων τὴν λατρείαν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐδιδάχθη, καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς σοφοὺς, καὶ περικλεεῖς, καὶ δυνατοὺς ἐκ τῶν αὐτοῦ ὁμογενῶν, καὶ πᾶν φιλότιμον, καὶ πρὸς τούτοις τὴν ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας φροντίδα. Ταῦτα πάντα, μ' ὅλον τοῦτο, πρέπει νὰ ἔκαμαν πολλοὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων, καὶ ἄλλων Ἑθνικῶν κατὰ πρῶτον τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ἀσπασαμένων. Πρέπει, λοιπὸν, νὰ ἦσαν ἰσχυρὰ πληροφορημένοι τὴν ἀλήθειαν τῆς θρησκείας· ὅχι διότι ἀνετράφησαν εἰς αὐτήν, ὡς ἡμεῖς· μάλιστα πᾶν τούναντίον ἠλήθευεν ὡς πρὸς ἐκείνους· ἀλλὰ δι' ἄλλον τινὰ λόγον. Πρέπει νὰ εἶχαν ἐναργεῖς ἀποδείξεις τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς· εἰ δὲ μὴ, πῶς ἤθελαν ποτὲ στέρξειν νὰ τὴν δεχθῶσι;

Φαίνεται δὲ ὅτι ἐδίδασκαν τοὺς νεοφωτιστοὺς οἱ Ἀπόστολοι ὅχι μόνον νὰ ἔχωσι λόγον, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐμπορῶσι νὰ δίδωσι λόγον εἰς ἄλλους, περὶ τῆς πίστεως αὐτῶν. * Ἐτοιμοὶ δὲ αἰεὶ (λέγει ὁ Πέτρος) πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος. Τῶντι δὲ μέγα δίκαιον εἶχαν οἱ γείτονες αὐτῶν νὰ τοὺς ἐρωτῶσι, καὶ αὐτοὶ ἐχρεώστων ν' ἀποκρίνωνται τὴν ἐρώτησιν, * Διατί ἀπαρνεῖσθε τοὺς ἐγγυρίους θεοὺς, καὶ ἀσπάξασθε τὴν θρησκείαν τοῦ Ἰησοῦ τούτου, καὶ μᾶς προσκαλεῖτε νὰ πράξωμεν ὁμοιότροπως; Τοιοῦτον ἐρώτημα, λέγω, ἦτο δικαιοτάτον ν' ἀποτείνεται πρὸς τοὺς ἐν μέσῳ Ἑθνικῶν ζῶντας, καὶ ὡς τοιοῦτους ἀνατετραμμένους.

Ἄλλὰ καὶ ἀπὸ σὲ ἀκόμη, ἀναγνώστα, ὅστις ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη Χριστιανός, ἔχει δίκαιον ν' ἀπαίτησιν λόγον περὶ τῆς ἐν σοὶ ἐλπίδος ὁ Μωαμεθανός, ἢ καὶ τις ὁμοεθνῆς, ἀμφιβάλλον ἢ μὴ πιστεύων τὴν ἀλήθειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Θέλει δὲ ὑπερδυναμωθῆν ἢ ἀμφιβολία ἢ ἀπιστία τοῦ τοιοῦτου, ἐὰν εὕρῃ ὅτι εἶσαι Χριστιανός καθὼς ὁ Τοῦρκος εἶναι Μωαμεθανός, καὶ καθὼς ὁ ἀρχαῖος Ἕλληνας καὶ Ῥωμαῖος ἦτο Διολάτρης· δηλαδὴ, μόνον διότι ἐγεννήθη τοιοῦτος. Φυσικὰ θέλει συλλογισθῆν οὕτω πως, * Αἱ θρησκείαι αὗται δὲν ἐμπορῶν ὄλαι ν' ἀληθεύωσιν· ἀλλ' ἐνδέχεται μᾶλλον νὰ ἦναι ὄλαι ἴσα ψευδεῖς· πιθανὸν νὰ ἦναι μόνον τόσα διάφορα δεισιδαιμονίας εἶδη, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ διαφόρων χωρῶν ἄνθρωποι ἀνετράφησαν, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ὅλοι πιστεύουν, ἕκαστος διότι οὕτως ἀνετράφη, χωρὶς νὰ ζητῇ ἄλλον τινὰ λόγον.

Ἡ παραγγελία λοιπὸν τοῦ Ἀποστόλου ἐφαρμόζεται εἰς ἅπαντας παντὸς αἰῶνος καὶ πάσης χώρας Χριστιανούς. * Ὅλοι ὀφείλου νὰ ἱκανοποιῶνται ὥστε νὰ δίδω-

σι λόγον τῆς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδος. Μεταξὺ δὲ πολλῶν ἄλλων λόγων, ἔχεις καὶ τὸν ὁποῖον ἤδη σοῦ ἔθνηκα πρὸ ὀφθαλμῶν· ὅτι οἱ πρῶτον τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ἀσπασάμενοι, οἱ καὶ χάριν αὐτῆς ἀπαρνηθέντες τὰς παιδιόθεν προλήψεις καὶ πονηρὰς ἔξεις, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς φίλους, καὶ τὴν ἀνεσιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν, πρέπει νὰ εἶχαν ἰσχυρὰν τινα ἀπόδειξιν πληροφοροῦσαν αὐτοὺς ὅτι ἠλήθευεν. Οὐχὶ δὲ μόνον παρὰ τῶν Χριστιανῶν συγγραφέων τῆς Καινῆς Διαθήκης μανθάνομεν πόσα εἶχαν νὰ ὑποφέρωσι καὶ νὰ πράττωσιν οἱ τὸ Εὐαγγέλιον ἀσπασόμενοι. Καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος βεβαιούμεθα, πόσον μεγάλαί πρέπει νὰ ἦσαν αἱ δυσκολίαι τῶν. Ὅθεν κάμμιν ἀμφιβολίαν δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ αἰσθανώμεθα, ὅτι, Χριστιανοὶ γενόμενοι, παρεκινήθησαν ὑπὸ τινῶν ἰσχυρῶν λόγων, ἀκόμη καὶ ἂν ἠγνοοῦσαμεν ὁποῖοι ἦσαν οἱ λόγοι αὐτοί.

Δυνατὸν ὁμῶς εἶναι καὶ νὰ ἐρευνήσωμεν καὶ νὰ μάθωμεν τίνες λόγοι ἐπληροφόρησαν αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Διὰ τοῦτο δὲ ὀφείλομεν ἅπαντες, καθ' ὅσον ἔχομεν εὐκαιρίαν, μάλιστα ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις, ὁπότε καὶ μεταξὺ μας ἀνεφάνησαν ἐν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαῖκται, νὰ μάθωμεν ἐπὶ τινῶν βάσεων ἢ θρησκεία στηρίζεται, διὰ νὰ ἡμεῖς πάντα καιρὸν ἔτοιμοι πρὸς ἀπολογία παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος. Δῆλον δὲ ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ὄχι μόνον ἀπῆτουν παρὰ τῶν νεοφωτιστῶν νὰ ἦναι ἔτοιμοι νὰ δίδωσι λόγον, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι ἐχορήγουν εἰς αὐτοὺς λόγους· καθότι πῶς ἠδύναντο νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτοὺς, χωρὶς νὰ παραστήσωσιν ἱκανὰς ἐναργείας ὅτι ἡ θρησκεία ἦτον ἀληθινή;

Τοῦτο δὲ διακρίνει τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ἀπὸ τὰς τῶν Ἑθνικῶν· ἐκ τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι κάμμιν δὲν ἐπεκαλέσθη ἀποδείξεις πρὸς στήριξιν ἑαυτῆς, οὐδ' ἐζήτησε νὰ πιστευταὶ δι' ἄλλο τι, εἰμὴ ὡς ἡ ἔκκαλαι καθεστῶσα θρησκεία τοῦ τόπου. Ἡ Χριστιανικὴ ὁμῶς θρησκεία εἰσήχθη ἐναντίον ἀπασῶν τούτων, διὰ μέσου τῶν διδομένων λόγων, — διὰ τῆς ἀποδείξεως, ἧτις ἐπληροφόρησε τοὺς πρῶτους Χριστιανοὺς, ὅτι ἀληθῶς προῆλθεν ἐκ Θεοῦ. Ὄφειλε ἄρα ὁ Χριστιανὸς νὰ μάθῃ ὁποῖα εἶναι ἡ ἀπόδειξις αὐτή.

ΠΕΡΙ ΧΑΡΤΟΦΟΡΙΑΣ.

ΔΕΝ ὑπάρχει πάθος εἰς τόσας φέρον ὑπερβολὰς, ἢ ρίπτον τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοιαύτην πολὺπλοκον σειρὰν ἐγκλημάτων καὶ κακιῶν, καὶ τόσον ἐντελῶς ἀφανίζον ὀλοκλήρους οἰκογενείας, ὅσον ἡ τοῦ χαρτοπαιγνίου ὀλεθριωτάτη λύσσα. Αὐτὸ γεννᾷ καὶ περιθάλλει παντὸς εἶδους ἄτιμον αἰσθημα· τρέφει τὴν φιλαργυρίαν, τὸν φθόνον, τὴν ὀργὴν, τὴν κακεντρέχειαν, τὴν ὑπόκρισιν, τὸ ψεῦδος, καὶ τὴν μωρὰν πεποίθησιν εἰς τὴν ἀόμματον τύχην· πολλάκις ἄγει εἰς δόλον, ἐριδας, φόνον, κιβδηλίαν, χαμέρπειαν, καὶ ἀπελπισίαν· καὶ μᾶς ληστεύει κατὰ τὸν πλέον ἀσυγχώρητον τρόπον ἀπὸ τὸν μέγιστον

θησαυρὸν—τὸν χρόνον. Οἱ μὲν πλούσιοι πράττουσι ἀνόητα κινδυνεύοντες τὸ ἀργύριον αὐτῶν εἰς ἀδήλους κερδοσκοπίας· οἱ δὲ ὀλίγον ἔχοντες νὰ κινδυνεύωσιν ἀνάγκη πᾶσα μετὰ δειλίας νὰ παίξωσι, καὶ δὲν ἔμπορουν πολὺν χρόνον νὰ ἐξακολουθῶσι παίζοντες, καθὸ ὑπόχρεοι ὄντες εἰς τὴν πρώτην βαρεῖαν πληγὴν νὰ παραιτηθῶσιν· ἢ, ἐὰν τὰ πάντα ριψοκινδυνεύωσιν, ὥστε νὰ βιάσωσι τὴν ἀόμματον θεὰν νὰ μειδιάσῃ ἐπὶ τέλους καὶ εἰς αὐτοὺς, μανιωδῶς ἐμβαίνουν εἰς κίνδυνον νὰ καταντήσωσι διαμιάς ἐπαῖται. Σπανίως ἀποθνήσκει πλούσιος ὁ χαρτοφόρος· ὅσοι δ' ἔλαβαν τὴν καλὴν τύχην ν' ἀποκτήσωσι χρήματά τινα κατὰ τὸν ἄθλιον τρόπον τοῦτον, καὶ ἀκόμη ἐξακολουθοῦν παίζοντες, εἶναι διπλῆς μωρίας ἐνοχοί. Κανένα τοιοῦτον ἀνθρώπον μὴν ἐμπιστεύεσαι, ὁποιοῦδήποτε βαθμοῦ ἢ χαρακτῆρος καὶ ἂν ἦναι.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΤΟΥ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΥ.

ΕΝΤΑΥΘΑ κεῖται εἰς, τὸν ὁποῖον οὔτε ζῶντα ἠγάπα κανεῖς, οὔτε ἀποθανόντα ἐθρήνησεν· ἀνὴρ ὅστις δὲν ἐπέτρεπε ὀψίλειαν εἰς ἑαυτὸν, βοήθειαν εἰς τοὺς φίλους, ἢ ἀνακούφισιν εἰς τοὺς πένητας· ὅστις ἐλιμοκτόνει τὴν οἰκογένειαν, κατεδυνάστευε τοὺς γείτονας, ἐβασάνιζε δ' ἑαυτὸν διὰ ν' ἀποκτήσῃ ὅσα δὲν ἠθελε νὰ χαρῆ· ἐπὶ τέλους, ὁ Θάνατος, ἐλεημονέστερος εἰς τὸν φιλάργυρον παρ' ὅσον ὁ ἴδιος ἦτο πρὸς ἑαυτὸν, ἀπέλυσε ἐκεῖνον μὲν ἀπὸ τὰς φροντίδας, τὴν δὲ οἰκογένειαν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐνδειαν· κεῖται δ' ἐνταῦθα μετὰ τοῦ κοπροσκόληκος τὸν ὁποῖον ἐμιμεῖτο, καὶ μετὰ τοῦ χώματος τὸ ὁποῖον ἠγάπα, τρέμων τὴν ἀνάστασιν, καὶ διότι φοβεῖται μήπως εὖρη τὸ ἀργύριον αὐτοῦ δαπανημένον ὑπὸ τῶν κληρονόμων, καὶ διότι δὲν ἐθησαύρισεν ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσι.

ΚΑΤΑ τὸ ἔτος 1837 κατηγορήθησαν ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικείων τῆς Γαλλίας 8094· ἐξ αὐτῶν 5117 κατεδικάσθησαν ὡς ἐφεξῆς, 33 εἰς κεφαλικὴν ποινὴν, ἐκτελεσθεῖσαν κατὰ μόνον 25· 177 εἰς διὰ βίου δεσμά· 782 εἰς πρόσκαιρα δεσμά· 856 εἰς εἰρκτὴν· 3230 εἰς ἐπανορθωτικὰς ποινὰς, καὶ 39 εἰς ἀπλὴν φυλάκισιν ἐντὸς σωφρονιστικοῦ καταστήματος. Ἐνώπιον δὲ τῶν Πλημμελειοδικείων κατηγορήθησαν 193,065· ἦτοι ἄνδρες 154,808, καὶ γυναῖκες 38,257· ἐξ αὐτῶν 28,541 ἠθωώθησαν, καὶ 164,524 κατεδικάσθησαν εἰς πρόστιμα καὶ φυλάκισιν, καὶ λοιπά.

ΠΟΛΛΟΙ γενναίως συνεισφέρουν χρήματα διὰ νὰ στολίσωσι μὲ τὰ φῶτα τῆς παιδείας τὰ τέκνα τῶν· ὀλιγώτατοι ὁμῶς προσπαθοῦν οἱ ἴδιοι ὁπσοῦν νὰ φωτισθῶσι, διὰ νὰ μὴν ἀφίνωσιν εἰς ἄλλους ἅπασαν τὴν διεύθυνσιν τῆς τῶν φιλτάτων ἐκπαιδεύσεως.